

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wieczornem, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne.

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego Stefan Czarnowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Szymon Nawrocki, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszystkie w Poznaniu.

Członkami i nakładem

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber.

Tow. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu
św. Marcina 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda.

Nr. 462

Poznań, środa dnia 6 października 1926

Rok XXI.

Ku szkodzie Kościoła

W artykule „Niemcy przeciwko Prymasowi Polski“ zwróciliśmy miesiąc temu uwagę na fakt, iż Niemcy domagają się od Stolicy Apostolskiej ustanowienia specjalnej delegatury dla spraw mniejszości katolickich. Zdradził się z tem „Oberschlesischer Kurier“, jak wogóle pisma niemieckie, przeprowadzając atak na ks. Prymasa Hlonda, odkryły nam ciekawe rzeczy. Między innymi np. fakt istnienia i wysłania przez Niemców w tych sprawach memorjału do Stolicy Apostolskiej, zapewne wzorowanego w treści i stylu na słynnych memorjałach niemieckich do Ligi Narodów.

Są to sprawy tak ważne, iż uważamy za stosowne poświęcić im więcej uwagi. Do rozmaitych frontów walki, którą nam wytaczają Niemcy, przybiera bowiem jeszcze jeden, i to na terenie religijnym. Coraz to jaskrawsze próby wciągnięcia dzisiaj oficjalnie Watykanu na usługi polityki antypolskiej muszą zresztą wzbudzić we wszystkich sferach katolickich czujność i zdumienie.

Koroną obecnych zamierzeń niemieckich jest stworzenie wspomnianego powyżej stanowiska specjalnego delegata apostolskiego, który miałby rozstrzygać rzekome krzywdy tych mniejszości na polu religijnym.

Być może, że Niemcom przy planach tych przyświeca wspomnienie działalności papieskiego komisarza plebiscytowego Mons. Ogno-Serra, który, uległszy ich wpływowi, wydał ów osławiony list antypolski, który doprowadził do jego osobistej kariery dyplomatycznej nie wyszedł na dobre. Należy również przypomnieć, że podczas okupacji Ruhry przez Francję Watykan wysłał tamże delegata apostolskiego (Mons. Testa), który przeciwko Niemcom niczego nie rozstrzygał — bo nie było tam wogóle żadnych zatargów kościelnych. Wreszcie mają Niemcy przed oczyma na samym Górnym Śląsku przykład bardzo dla siebie zachęcający — mianowicie urzędującego na mocy konwencji genewskiej p. Cacondra. W praktyce wychodzi to urzędowanie zupełnie na niekorzyść Polski, albowiem Niemcy na Górnym Śląsku wszczynają po stronie polskiej mnóstwo spraw spornych, przy których rozstrzygnięciu często odnoszą korzyści, gdy tymczasem po stronie niemieckiej Polacy terroryzowani boją się odezwać. Niemcy tedy w tych warunkach na polskim Górnym Śląsku zyskują, Polacy po niemieckiej stronie tracą.

I jeżeli niemiecka akcja germanizacyjna politycznie jest w ten sposób doskonale zorganizowana, to dzisiaj próby, zmierzające do ustanowienia delegata apostolskiego organizację tę zamierzają powtórzyć na gruncie kościelnym. Niemcy bardzo dobrze wiedzą, jakie wpływy posiada Kościół Katolicki. Marzą im się czasy, kiedy księża germanizatorzy byli na Śląsku chętnym narzędziem polityki niemieckiej. Albowiem nie o krzywdy im chodzi. Tych niema, Niemcy mają wszystko, co im się należy. Ale możliwość mieszania się przez delegata apo-

Dalsze echa nikczemnego napadu

Polepszenie stanu zdrowia p. Zdziechowskiego — Tajemnicze zebranie oficerskiej loży masonskiej przed napadem — Telefoniczna stacja podsłuchowa „sanatorów“

Warszawa, 6. 10. (Tel. wł.) W stanie zdrowia pos. Zdziechowskiego nastąpiła poprawa. Proces zablizniania się ran odbywa się normalnie. (W)

Warszawa, 6. 10. (Tel. wł.) „Gazeta Warszawska Poranna“ ogłasza, że w pewnym lokalu przy ul. Polnej nr. 42 w Warszawie wieczorem w dniu 30 września na kilka godzin przed włamaniem się do mieszkania pos. Zdziechowskiego, odbyło się poufne zebranie masonskiej loży oficerskiej imienia Łukasińskiego. Wśród obecnych było wielu oficerów z różnych D. O. K., przeważnie z dywizjonu żandarmerji. Jednym z celów zebrania było przyjęcie nowych członków. „Gaz. Warsz. Por.“ zwraca się do komendanta Warszawy, pułk. żandarmerji Rozena z zapytaniem, czy nie zechce sprawdzić tej wiadomości i zainteresować się, jacy oficerowie brali w zebraniu udział.

Ten sam dziennik zwraca się również do gen. Sławoj-Składkowskiego, który nakazał śledztwo w sprawie napadu na pos. Zdziechowskiego, z prośbą o wyjaśnienie, czy nie zastał on

jeszcze dwóch oficerów przed bramą domu p. Zdziechowskiego — dalej, czy prawdą jest, że zażądał od nich legitymacji, zapisał ich nazwiska i puścił ich do domów.

Wreszcie „Gaz. Warsz. Por.“ podaje, że manifestacja oficerów, która się odbyła w sobotę, gdy premier Piłsudski przyjechał do marszałka Sejmu, została nakazana o godz. 2-iej przez gen. Dreszera za pośrednictwem adiutantów 1 pułku szwoleżerów, którzy roznieśli wezwanie do pojawienia się o godz. 4-ej przed gmachem Sejmu (W)

Warszawa, 6. 10. (Tel. wł.) „ABC“ donosi, że dziś rano żandarmerja wojskowa oddała akty, dotyczące napadu na p. Zdziechowskiego, prokuraturze wojskowej. Dochodzenia wstępne są zatem zakończone. Dalsze śledztwo objął pułk. Kaczmarek.

Warszawa, 6. 10. (Tel. wł.) Dzisiejsza „Gazeta Warszawska Poranna“ omawia szeroko tajemnicze stacji podsłuchowej w urzędzie telefonicznym. Stacje te założyła niemiecka „Feldpolizei“ po usunięciu Niemców przejął ją oddział wywiadowczy P. O. W., a obecnie pozostaje ona w rękach „sanatorów“. (W)

Dokoła traktatu litewsko-sowieckiego

Paryż, 6. 10. (PAT.) W związku z podpisaniem traktatu litewsko-sowieckiego, oświadczają „Temps“, iż traktat zasługuje na szczególną uwagę każdego, komu drogę jest zachowanie pokoju we wschodniej części Europy, gdzie polityka Sowietów stwarza tyle kwestyj, mogących wywołać poważne komplikacje. Ustęp, dotyczący Wilna — zaznacza dziennik — stoi w jawnej sprzeczności z traktatem ryskim. Gra Sowietów jest jasna. Uchylają się one stale od zawarcia z Polską układu gwarancyjnego, ponieważ solidaryzowały się z nią państwa bałtyckie. Obecnie Rosja stara się solidarność tę rozzerwać, traktując z każdym z tych państw osobno. Godnem uwagi jest to, że rozpoczęła ona od Litwy, której stosunki z Polską są naprężone. Dlatego też obecny

traktat nie wygląda wcale na narzędzie pokoju.

Królewiec, 5. 10. (PAT.) Głosy prasy litewskiej i estońskiej o układzie litewsko-sowieckim są dla Litwy bardzo nieprzychylnie.

Estońska „Kaja“ pisze, że Litwa dzięki swej polityce, szukającej awantur, została zupełnie odosobniona od reszt państw bałtyckich. „Waba Maa“ uważa, że Litwini dla narodowego romantyzmu gotowi są poświęcić nawet własną ojczyznę, byle tylko otrzymać Wilno. Ryska „Latvijas Sargs“ uważa, że państwa bałtyckie z największą energią powinny obecnie przetasować swoje karty polityczne, aby wedle możliwości zrewanżować się za nieoczekiwany i dziwny pakt przyjaźni, jaki zawarła Litwa z Rosją sowiecką.

Nowa koalicja rządowa w Czechosłowacji

W skład koalicji wejdą tylko stronnictwa mieszczańskie, w tem dwa stronnictwa niemieckie oraz słowacka partja ks. Hlinki

Praga, 6. 10. (Radio wł.) Rokowania, przeprowadzone przez b. premiera Svehlę celem utworzenia nowego gabinetu, oparte są o podstawę nowej większości parlamentarnej, złożonej z siedmiu stronnictw. W skład tej większości wchodzi 4 czeskie stronnictwa mieszczańskie (agrariusze, ludowcy katolicy, narodowi demokraci i przemysłowcy), słowacka partja ks. Hlinki, niemieccy agrariusze i niemieccy

chrześcijańsko-społeczni. Blok ten liczy 162 głosy wobec 138 głosów opozycji. Jest to pierwszy od czasu powstania republiki czechosłowackiej blok, w skład którego nie weszło żadne ugrupowanie socjalistyczne. Ponieważ rokowania w sprawie utworzenia rządu potrwają jeszcze przez czas dłuższy, przeto na razie pozostanie przy władzy gabinet urzędniczy.

stolskiego do spraw Kościoła w Polsce, nowy sposób germanizacji i robienia Polsce trudności, oto cel właściwy. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że w razie ustanowienia takiego delegata apostolskiego mielibyśmy w krótkim czasie na Śląsku, w Poznańskim i na Pomorzu tysiąc spraw, tysiąc

skarg, tysiąc urojonych względnie sfabrykowanych krzywd. Nie zmieniałoby postaci rzeczy, że delegat taki miałby uprawnienia dwustronne. Praktyka uczy nas na Górnym Śląsku, że ostrze arbitrażu takiego jest jednostronne. Prosta to zresztą sprawa! Gdy jedna strona stosuje się do prawa, a

druga je gwałci, gdy jedna u siebie zachowuje się liberalnie, druga terrorem zdusza skargi, gdy wreszcie jedna w tych warunkach na skargę z trudem się zdobywa i zasadniczo do niej nie dąży, a druga celowo zakłada fabrykę skarg i sporów, finansując odnośne organizacje i dając dyrektywy, wyniki muszą być takie, jakie obserwujemy na Górnym Śląsku: Mimo pozornych uprawnień dwustronnych, jedna tylko strona, Niemcy, odnoszą korzyści, druga zaś, to jest Polska, zbiera same minusy.

Bardzo ciekawa jest taktyka, jaką Niemcy obrali celem osiągnięcia swoich zamiarów. Opracowana została ona przez centralę związku „Verband der Deutsch-Katoliken in Polen“ w Katowicach, i przedłożona rządowi pruskiemu w Berlinie, który ją zaaprobował. Jednej z niemieckich placówek konsularnych w Polsce poruczono współpracę z „Verbandem“. Ponadto nawiązano kontakt z konfidentami polityki niemieckiej w Rzymie, polecając im przemycenie pomysłu nominacji takiego delegata do międzynarodowych sfer w Watykanie.

Ustalone ostatecznie jako pierwsze posunięcie taktyczne: Wypełnić świąt skargami na ucisk katolików niemieckich w Polsce i posyłać odnośne gazety do Watykanu. Znana metoda niemiecka. Punkt ten zaczęto już wypełniać. Dalsze posunięcie miało być wysłanie opartej na tych skargach petycji do Ojca Świętego, podpisanej przez wybitnych katolików niemieckich (I to już nastąpiło). Równoległe zaś z tym na terenie rzymskim czyni się usiłowania, ażeby przez oddanych prałatów i kardynałów forsować pakt ustanowienia Delegatury Apostolskiej. Liczy się przytem między innymi na kardynała Frühwirtha, który z powodu podeszłego wieku nie orientuje się w nowych warunkach i zakłaniach.

Nie potrzebujemy zaznaczać, jakie następstwa ustanowienie takiego delegata musiałyby wywołać — dla samego Kościoła. Przedewszystkiem zupełnie napewno spory kompetencji między odnośnymi biskupami a delegatem, który przecież wkraczałby musiał w jurysdykcję biskupią. Nie mówiąc już, że byłoby to naruszeniem konkordatu, nawet pozatem groziłyby niewątpliwie konflikty z rządem. A wreszcie rzecz, znajdująca się na terenie moralnym: Otóż spory powstające, a raczej wytwarzane de facto na gruncie politycznym, rozstrzygane przez Delegata Watykanu, przeniosłyby całe odjum, któreby się w ludności wytwarzało, na instytucję Kościoła. Byłoby to nie do uniknięcia, a interesom Kościoła zaszkodziłoby fatalnie, wciągając go w wir walki i podniecenia politycznego.

Dlatego apelujemy tak do Stolicy Świętej, jak i do rządu polskiego, ażeby zakusom niemieckim przeciwstawili należyta czujność. Apelujemy również do polskiego Episkopatu ażeby zakusom tym przeciwstawił zwarty front. Cały katolicyzm polski, połączony zgodą wewnętrzną, odeprzeć będzie musiał intrygi niemieckie

Zywoć i myśli min. Czechowicza

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Warszawa, 6 października.
Nowy minister skarbu p. Czechowicz ma przeszłość barwną i ciekawą. Zapytajmy naprzód, czy jest polskiej narodowości. Pytanie zupełnie na miejscu w odniesieniu do p. Czechowicza, bynajmniej nie obraźliwe. Wiadomo bowiem, że za czasów gabinetu gen. Sikorskiego (wiosna roku 1923) wpłynęło do ministerstwa skarbu (kierował nim wówczas p. Wł. Grabski) doniesienie, że p. Czechowicz przed wojną, jako urzędnik skarbowy rosyjski nie przyznawał się do polskiej narodowości, a przeciwnie podawał się urzędowo za obywatela rosyjskiego, narodowości rosyjskiej. Doniesienie było podpisane przez kilkunastu świadków i dobrych znajomych p. Czechowicza z okresu jeszcze przedwojennego — rosyjskiego — jego kariery. Doniesieniu temu nie dano, jak się to mówi urzędowo — biegu, sprawę zastuszowano, ale o jej istnieniu zaświadczyć może p. Władysław Grabski i wyżsi urzędnicy ministerstwa skarbu.

Po wojnie — w Polsce — p. Czechowicz wypłynął naprzód jako skromny urzędnik Zarządu Ziemi Wschodnich, którym kierował wówczas osławiony p. Osmałowski. Karjera jednak właściwa p. Czechowicza zaczęła się dopiero za ministra skarbu p. Jastrzębskiego, który mianował go na podstawie jakichś tajemniczych koneksji i protekcji prezesem Izby Skarbowej w Brześciu.

Tenże min. Jastrzębski wydał p. Czechowiczowi pierwszą jego broszurę finansową, napisaną pod pseudonimem „Leliwa”. Od tego czasu p. Czechowicz nosi w kołach finansowo-gospodarczych Warszawy nazwę „Leliwa ignorans”.

Mimo to p. Wł. Grabski, do którego p. Czechowicz umiał trafić jakimiś

ścieżkami, powołuje go, będąc ministrem skarbu do Warszawy na dyrektora departamentu skarbowego. I wkrótce tego niezmiernie żałuje. Nie tylko z wzgl. na wspomnianą już wówczas kwestię, czy p. Czechowicz jest obywatelem narodowości polskiej, ale przede wszystkim z tego względu, że przyszedł minister skarbu w rządzie p. Piłsudskiego już wówczas wykazał wybitną właściwość charakteru swego, a mianowicie namiętną skłonność do zakulisowych intryg i podkopów pod swoich szefów.

Zdolności w tym kierunku wykazał p. Czechowicz już za czasów p. Wł. Grabskiego. Za rządów p. J. Zdziechowskiego p. Czechowicz zbierał się z klubem „Wyzwolenia” mimo, że p. Zdziechowski, który zastał dla siebie przy ulicy Rymarskiej nastroj nieprzychylny i spotkał się z rodzajem „włoskiego strajku”, p. Czechowicza umyślnie głaskał z włosiem, a nie pod włos i starał się zdobyć jego lojalność.

Nawet za rządów p. Klarnera w gabinecie drugim p. Bartla (w pierwszym sam p. Czechowicz był dwa tygodnie ministrem) walczył on ze swoim szefem w „Głosie Prawdy”, dzienniku mafii piłsudczyków, a jeszcze ostatnio, w tygodniku p. Stępczyńskiego, wychodzącym również pod nazwą „Głos Prawdy” pod pseudonim „wicz” uśmiechał jeszcze p. Klarnera i rzucał gromy na sferę gospodarczą. Z postulatów p. Czechowicza podkreślić należy, że jest on zwolennikiem wprowadzenia waluty hipotecznej, czyli inflacji, niemniej zwolennikiem podniesienia wydatków państwowych, ergo i podatków, do 2.600 milionów złotych, a więc o 800 milionów więcej, niż budżet obecny.

Czy będzie go realizował? So.

Zamiary min. skarbu Czechowicza

Nowy minister skarbu p. Czechowicz udzielił przedstawicielowi Polskiej Agencji Publicystycznej wywiadu, w którym po wstępnych, ogólnych wywodach powiedział, co następuje:

Dzisiaj każdy w Polsce rozumie, że budżet państwowy powinien być zrównoważony, że bilans płatniczy musi być utrzymany w stanie czynnym, i że wahania kursu złotego są niedopuszczalne. Zrozumienie tych zasadniczych tez stanowi objaw pocieszający, jednakże muszę zwrócić uwagę na niebezpieczeństwo traktowania problemu skarbowego w płaszczyźnie zbyt ciasnej, jak to czynią nietylko poszczególne wpływy jednostki, lecz i całe grupy pretendujące do decydującego głosu w sprawach natury gospodarczo-finansowej.

Władza państwowa, będąca na wysokości zadania, powinna mieć na celu osiągnięcie dobrobytu ogólnego obywateli. Dobrobyt ogólny stanowi cel, zaś równowaga budżetu, czynny bilans płatniczy, stabilizacja kursu i t. d. są to wszystko środki niezbędne do osiągnięcia tego celu. Nie powinniśmy zapominać, że pomyślność finansowa winna być ugruntowana na uregulowanych stosunkach gospodarczych, i że w kraju o stosunkach niernormalnych sukcesy finansowe mogą być krótkotrwałe i iluzoryczne.

W tem miejscu podnieść muszę decydujące znaczenie problemu cen. Nieuzasadniony wzrost cen doprowadził już w roku 1925 do katastrofy finansowej. Należy przedsięwziąć planową skoordynowaną akcję dla zapobieżenia temu niebezpieczeństwu. Wzrost cen uniemożliwia zrównoważenie budżetu, zagraża bilansowi płatniczemu i stanowi niebezpieczeństwo dla kursu waluty.

Rozpowszechniony jest jednak pogląd, propagowany przez nader wpływowe czynniki, że wszelka ingerencja władzy jest szkodliwa, że nie należy przeszkadzać nikomu w osiąganiu dobrych zysków, i że wzrost cen nie może stanowić niebezpieczeństwa dla budżetu, o ile pobory pracowników państwowych utrzymywane będą na niezmiennym poziomie. Nie mówiąc już o względach moralnych, sądzę, że takie ujmowanie sprawy jest co najmniej nierealne, gdyż budżet państwowy poza wydatkami personalnymi zawiera przecież pozycje wydatków rzeczowych, a wydatki personalne nie mogą nie wzrosnąć także, jeżeli fala drożyzny będzie się potęgowała.

Władza państwowa nietylko nie

powinna przeszkadzać, lecz odwrotnie obowiązana jest przychodzić z pomocą tym przedsiębiorstwom, które osiągnęły chociażby i bardzo znaczne, lecz godziwe zyski, natomiast byłoby zbrodnią zamykanie oczu na zorganizowany wyzysk, oparty na znowie i skierowany przeciwko szerszemu ogółowi konsumentów.

Jestem niezłomnie przekonany, że dla uzdrowienia naszych stosunków koniecznym jest przywrócenie swobodnej konkurencji i usunięcie przymusu cen ustalanych przez poszczególne organizacje i cechy. Ze względu na eksport istnienie karteli przemysłowych staje się niezbędnym, lecz nie znaczy to bynajmniej, że kartele po zmonopolizowaniu pewnej gałęzi produkcji mogą wyznaczyć na rynku wewnętrznym dowolne ceny bez żadnych skrępowań.

Jednym z najpilniejszych nakazów chwili jest przeprowadzenie ankiety o kosztach produkcji i o warunkach pośrednictwa, postawienie na tej zasadzie diagnozy i opracowanie środków zmierzających do potaniańcia artykułów pierwszej potrzeby.

Na kształtowanie się cen wpływa w znacznym stopniu wysokość stopy procentowej. Obniżenie jej da się osiągnąć po zredukowaniu drobnych i niezadowolonych do życia, a w nadmiernej liczbie istniejących instytucji kredytowych, następstwem czego będzie zwiększenie obrotów banków większych i lepiej prowadzonych. Przy zwiększonych obrotach banki te mogłyby prosperować przy niższej, niż obecnie stopie procentowej.

Chcąc potraktować zagadnienie skarbowe w szerszej perspektywie, nie mogę pominąć milczeniem konieczności zwiększenia źródeł dochodowych państwa. Kompresja wydatków państwowych ma swoje granice i będąc stosowaną stale i bez oglądania się na doniosłość tych lub innych potrzeb i zadań musi doprowadzić w sposób nieunikniony do osłabienia tętna życia, do obniżenia poziomu kulturalnego i do zmniejszenia naszego prestige'u państwowego.

W tym kierunku przed aparatem skarbowym stoi nader odpowiedzialna misja. Nasz system podatkowy, który jest wykładnikiem najrozmaitszych wpływów, nie mających często nic wspólnego ze względami fachowymi, opracowywany nadto w atmosferze konjunktur płynnych i nieuchwytnych winien być poddany gruntownej rewizji. Prace w tym kierunku są już

przezemnie zainicjowane i mam nadzieję, że w najbliższej przyszłości usuniemy braki dotychczasowego systemu, wypływające z mnogości podatków, ze skomplikowanych przepisów i technicznych trudności.

Wszyscy fachowcy są zgodni co do tego, że nadmierne stawki podatkowe nie prowadzą do celu i z doświadczenia kilku ostatnich lat doszliśmy do wniosku, że raczej umiarkowane stawki dają najlepsze wyniki. Nie obarczając ludności większymi, niż dotychczas ciężarami, możemy osiągnąć niewspółmiernie znaczniejsze dochody i po udoskonaleniu systemu i w miarę postępów techniki podatkowej. Ściągnięcie 100 milj. przy złej koncepcji i nierównomiernym wymiarze jest trudniejsze, a dla ludności bardziej dotkliwe, niż uzyskanie 150 milj. przy systemie logicznym i dostosowanym do warunków życiowych. Nie tak nie jątrzy, jak pobór podatków, wymierzanych nierównomiernie i niesprawiedliwie. Strona przychodowa budżetu w większej niż dotychczas mierze winna być oparta na dochodach z przedsiębiorstw i monopolów państwowych.

Uważam za główne swoje zadanie polepszenie gospodarki monopolowej, a w szczególności monopolu spirytusowego w obecnej chwili jeszcze mocno szwankującego. Mam niezłomną nadzieję, że planowy wysiłek w powyższym kierunku da nam możliwość osiągnięcia środków dostatecznych dla zaspokojenia niezbędnych potrzeb państwowych pod wa-

runkiem jednak, że będą poczynione dalsze jak najenergiczniejsze wysiłki w kierunku usunięcia wydatków zbędnych i ograniczenia względnie odłożenia na czas późniejszy wydatków mniej pilnych.

Szczegółowy komentarz krytyczny do wywodów ministra Czechowicza odkładamy wobec spóźnionej pory do następnego numeru. Narazie zwracamy krótko uwagę na ogólną tendencję, która pod pozorami niezapomnienia także o zasadach racjonalnej gospodarki skarbowej brzonionych przez żywioły umiarkowane, wysuwa przede wszystkim niebezpieczne postulaty sfer lewicowych. Niewątpliwie czyny, które przyjdą po słowach, objawiają wyraźniej jeszcze właściwe oblicze nowego ministra skarbu.

Sądząc z wywiadu p. Czechowicza, jedna rzecz dzisiaj już nie ulega wątpliwości, choć usiłuje ją minister skarbu lekko zasłonić motywami oszczędnościowymi, a mianowicie, że p. Czechowicz jest zwolennikiem zwiększenia rozchodów państwa, co będzie wymagało oczywiście zwiększenia i dochodów. Tem samym p. Czechowicz przeciwstawia się poglądom większości Sejmu, a idzie na rękę szerokiej ręce p. Piłsudskiego. Wiedzie to nietylko do nowego przesilenia parlamentarno-rządowego, ale wogóle do ciężkiego okresu finansowo-gospodarczego w naszym życiu państwowem.

Żądania Hiszpanji w sprawie Tangeru

Paryż, 6. 10. (Radjo wł.) Według doniesień z kół hiszpańskich Hiszpanja postawi następujące nowe żądania w sprawie Tangeru: 1) kierownikiem administracji Tangeru ma być Hiszpan; 2) służba policyjna w Tangerze i okolicy ma się znajdować w rękach hiszpańskich; 3) t. zw. menduk (t. j. przedstawiciel sułtana marokańskiego, do którego należy regulowanie spraw tubylców, ma być mianowany przez kalifa strefy hiszpańskiej w Maroku; 4) administracja celna w Tangerze ma być przeprowadzona przez urzędników hiszpańskich. W kołach politycznych francuskich żądania te uważane są za nie nadające się do przyjęcia, gdyż godzą one w zasadę międzynarodowości Tangeru.

Ambasador hiszpański w Paryżu Quinones de Leon powołany został do Madrytu dla otrzymania dokładnych instrukcyj w sprawie rewizji statutu Tangeru. Po jego powrocie podjęte zostaną natychmiast rokowania w tej sprawie.

Paryż, 6. 10. (Radjo wł.) Dodatkowo donoszą, że w czasie rozmowy Brianda z Chamberlainem omawiano również sprawę Tangeru. Obaj mężowie stanu zgodzili się na to, że nie można dopuścić do żadnej nowej konferencji w tej sprawie. Chodzi tu mianowicie o uniknięcie udziału Niemiec i Rosji w takiej konferencji, na którą oba te państwa musiałyby być zaproszone jako mocarstwa, które podpisały umowę w Algeciras. Sprawa statutu Tangeru musi być uregulowana wyłącznie przez rządy Anglii, Francji i Hiszpanji. Natomiast rząd angielski ani francuski nie mają nic przeciwko temu, by do komisji administracyjnej Tangeru wszedł również przedstawiciel Włoch.

Madryt, 6. 10. (Radjo wł.) W stanowisku prasy hiszpańskiej odnośnie do sprawy Tangeru daje się zauważyć duża zacietość. Dzienniki podkreślają, że jeśli Anglia i Francja nie zgodzą się na spełnianie żądań hiszpańskich w sprawie Tangeru, Hiszpanja będzie domagać się zwolnienia międzynarodowej konferencji dla sprawy Tangeru przy udziale Włoch. Hiszpanja nie ma zamiaru poświęcać corocznie stu milionów na Marokko, jeśli Tanger nie będzie włączony do strefy hiszpańskiej. Hiszpanji zbrzydło już figurować jako satelita innych mocarstw i nie zamierza ona podporządkowywać swych interesów obcym zachciankom.

OBOWIĄZKIEM KAŻDEGO POLAKA — POPIERAĆ POLSKĄ MACIERZ SZKOLNĄ W GDAŃSKU

Kino Renaissance

Do poniedziałku włącznie:

PAT i PATACHON

w filmie p. t. „Złociowie w opałach”

Kto nie widział ostatniej ich kreacji — ten nie widział! zw 5461

Ostatnie dni

sprzedaży losów I klasy Polskiej Państwowej Loterii Klasowej

KANTORZE W KRAJU
„NADZIEJA”
Lwów, Sykstuska 6.
Główna wygrana
500 000 złotych

Ponadto 40 000 wygranych po złotych: 300 000, 200 000, 100 000, 50 000, 40 000, 25 000, 20 000, 15 000, 10 000 i 5 000 i t. d. nw 1915/6

Co drugi los wygrywa

Ciągnięcie już 14 i 15 października

Ceny losów: Cwierz losu zł 10, pół losu zł 20, cały los zł 40.

Polecamy zamówić jeszcze dziś. Zamówienia listowne załatwia się natychmiast.

W tem miejscu wyciąć i przesłać nam w liście

Karta zamówień K. P.

Do „Nadziei”, Lwów, ul. Sykstuska 6.

Niniejszem zamawiam do I klasy Państwowej Loterii Klasowej:

... losów całych po 40 zł, ... półówek po 20 zł, ... ćwiartek po 10 zł.

Należytość złotych ... uiszczę po otrzymaniu losów blankietem P. K. O. przez firmę razem z losami przesłanym.

Imię i nazwisko: ...

Blizszy adres: ...

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

Muzyka polska w Genewie

(Od naszego szwajcarskiego koresp.)

Morges, 1 października.

Między wszechnarodowymi popisami, jakie odbyły się na terenie artystycznym Genewy z okazji dorocznego Zgromadzenia Ligi Narodów, nie zabrakło i manifestacji polskiej. Urządzono ją przy bankiecie, zorganizowanym przez delegację polską do Ligi, w związku z międzynarodowym kiermaszem „Federacji młodzieży chrześcijańskiej”, któremu Genewa udzieliła gościny w muzeum im. Rath'a. — Kiermasz miał na celu wykorzystanie zjazdu na sesję Ligi, aby zarobić na cele „Federacji międzynarodowej chrześcijańskiej młodzieży”, a więc na stypendja, biblioteki etc. Każda narodowość, należąca do Federacji, miała swój stoł — czyli poprostu mówiąc swój „kram” z charakterystyczno-narodowymi produktami; polski, którego ozdobą były, jak zwykle we wszystkich tego rodzaju polskich za granicą wystawach, kilimy, nie odznaczał się nadzwyczajnym bogactwem, ale prezentował się godnie. Interesującym był „kram” rosyjski, którego wszystkie produkty artystyczne były wyłącznie wytworami pracy emigracji rosyjskiej, a umieszczone w głównej sali tablice statystyczne, dawały obraz intensywnej oświatowej działalności tej emigracji poza granicami bolszewji.

Bankiet polski, który odbył się 18 września w dolnej sali Muzeum Rath'a, zgromadził około dwustu osób; przy stole honorowym zasiadli p. min. Załeski i p. min. Sokal z małżonkami, delegat jugosłowiański do Ligi Narodów, Radić, sekretarz generalny Federacji młodzieży chrześcijańskiej, Henriot, oraz kilka innych wybitniejszych osobowości; był również poseł z Berna, p. Modzelewski, cała prawie kolonja polska z Genewy i spora liczba przedstawicieli różnych delegacji do Ligi Narodów. — Pod koniec bankietu sekretarz Federacji odczytał pismo I. J. Paderewskiego, usprawiedliwiające niemożność przybycia, przyczem w gorących wyrazach złożył hołd wielkiemu patriotce, mężowi stanu i artyście, wznosząc przytem toast na cześć Polski. Minister Załeski odpowiedział krótkim przemówieniem, poczem dłuższą a dowcipną mowę na cześć kobiet polskich wypowiedział min. Radić (w południe odbyło się podpisanie aktu przyjaźni polsko-jugosłowiańskiej). — Po bankiecie odbyła się część koncertowa; na estradzie bogato przystrojonej dywanami i polskimi barwanymi narodowymi, stanął najpierw zespół „Motet et Madrigal”, wykonując szereg uworów ze swego polskiego repertuaru, poczem pani Laura Pytlinska (w wiejskim kostjumie) wypowiedziała bardzo plastycznie kilka utworów swojej matki (Konopnickiej), a następnie p. Ljdia Barblan-Opieńska w kostjumie krakowskim odśpiewała przy akompaniamencie fortepianu szereg ludowych polskich melodj. Produkcje zakończył „Krakowiak”, odtańczony w kostjumach przez panny Ch., należące do polskiej kolonii w Lozannie.

Produkcje przyjmowano z zapalem i darzono gorącymi oklaskami.

NAUKA

Posiedzenie Towarzystwa Internistów Polskich odbędzie się w czwartek, dnia 7 b. m. o godz. 20 w audytorjum prof. dr. Jezierskiego w Szpitalu Miejskim, II piętro. Na porządku obrad: 1. Demonstracje, 2. wykład dr. Labędzińskiego: „O chyżości opadania czerwonych krwinek, jako funkcji ich stężenia, 3. wybór Komisji zjazdowej i wystawowej na Zjazd T. I. P. w Poznaniu w r. 1927, 4. sprawa specjalizacji, 5. sprawa polskiego Archiwum Medycyny Wewnętrznej, 6. wolne głosy. Wprowadzenie gości pożądane.

Wpisy na Uniwersytecie Jagiellońskim wykazują w nowym roku akademickim niezwykle niską cyfrę 1900 słuchaczy w stosunku do 6000 zapisanych w ubiegłym roku. Objaw ten tłumaczy się tem, że zwykle największy napływ studentów następował przy upływie terminu wpisów, którego też odpowiednio przedłużano, wobec czego liczni słuchacze tracąc conajmniej pierwszy trymestr. (s.)

Z Polskiego Tow. Lekarskiego. Na posiedzeniu naukowym lwowskiego oddziału Tow. wygłosił prof. dr. R. Rencki wykład na temat „Leczenia gruźlicy płuc przetworami złota”, porządek obejmował pozatem pokazy chorych przez prof. Ostrowskiego i dr. Kuhla.

„Przewodnik księgarski”. Wspólny katalog nakładów polskich firm wydawniczych, władz i urzędów państwowych i komunalnych, instytucji naukowych, kulturalnych, oświatowych i społecznych, oraz nakładów prywatnych. Tom II. 1926. Redaktor: Dr. Jan Muszkowski; wydawca: Dom książki polskiej. Warszawa 1926. 8° str. XV, 234. Wydany świeżo drugi tom „Przewodnika księgarskiego” jest uzupełnieniem materiału, zawartego w tomie pierwszym. Oba dają niemal kompletny obraz naszego rynku księgarskiego, wskazując najdokładniej jakie dzieła, gdzie, u kogo wyszły i w jakiej cenie są do nabycia. „Przewodnik” służy wszystkim, którzy się książką interesują, jest doradcą dla kupujących i sprzedających książki, ułatwia orientację w ruchu wydawniczym, jest ważnym czynnikiem w organizacji życia książki polskiej. „Przewodnik” opracowany jest systematycznie, z wielką starannością i pilnością. Redaktor włożył w tę książkę moc trudu, zasłużył też na szczerze słowa uznania, które należą mu się tem bardziej, że nie uląkł się przeszkód, nie zniechęcił się, lecz wytrwał w swem przedsięwzięciu. Układ taki sam, jak w tomie pierwszym tj. systematyczny. Tytuły książek ujęte są w grupy, dające przegląd materiału w każdym z poszczególnych działów (Nieoceniony to podręcznik dla księgarza i dla publiczności); nie tracąc czasu na zawile poszukiwania, dowiadujemy się z „Przewodnika” o tem, co nas w świecie książki interesuje. I choć redaktor we wstępie napomyna o niechęci i obojętności ogółu, naprzekór temu musi się wierzyć, że książka jego z dniem każdym zyskiwać będzie coraz szersze kregi nabywców, bo jest wręcz nieodzowna. To też poznali się na niej zagranicą: chwala i stawiają ją wzór innym. Wierzymy, że wydawnictwo nie tylko nie upadnie, ale ugruntuje się należycie i zdoła dobrze zasłużyć powszechnemu poparciu. (s. v.-w.)

TEATR

Z teatrów warszawskich. Z Warszawy piszą nam: „Sen srebrny Salomei” idzie po raz piątnasty, przepelantany „Ślubami panienskiemi”. Teatr Letni — pozbawiony najlepszych swych podpór: Cwiklińskiej i Fertnera — dał po „Córce króla czekolady” komedję A. Fraccarolego p. n. „Liść figowy”. Po darze porannym „Forzania jest to druga włoska nowość dramatyczna, świadcząca, że we współczesnej sztuce komedjowej słonecznej Italji dzieje się niezgorzej. Rzecz przełożyła p. Zofja Jachimecka; stroną dekoracyjną zajął się p. Kamiński, reżyserował E. Chaberski. Zgrany zespół tworzyli: Brydzińska, Rotter-Jarmińska, Larys-Pawińska, Jaroszeńska, Linderówna, Lenerówna, Różycki, Hnydziński, Lenczewski, Rapacki i w. innych.

Teatr Polski przegrywa pracowicie „Płomienną noc” Lengyela i „Dzień bez kłamstwa” (nabytek ub. sezonu). — Teatr Mały nie puszcza z rąk „kasowej” komedji „Azais”, w której Junosza-Stępowski zbiera zasłużone laury. Oba teatry nie ujawniają narazie swych zamiarów i planów na najbliższą przyszłość. Teatr Polski ma wystawić jeszcze w tym roku „Marcholta” J. Kasprowicza w inscenizacji L. Schillera, Teatr Mały ma natomiast zmierzać ku typowi „teatru literackiego”.

Teatr Cwiklińskiej i Fertnera, mieszczący się w miłej salce dawnego „Perskiego Oka”, uraczył nas komedją Żalowskiego „Oj, mężczyźni, mężczyźni!” W tej poczciwej komedji omyłek grał: Cwiklińska, Fertner, Justjan, Walter, Chavesu, Kościeszanka, Grabowski i Gellówna.

Stroje (z przed lat 40-u) i dekoracje obmyślił p. Galewski, dodając sztuce zacięcia. Powodzenie zapewnione; pono jednak nad nowonarodzonym teatrem wisi mściwa dłoń Magistratu, który zamierza obłożyć przybytek Cwiklińskiej i Fertnera 30 % podatkiem...

Teatr Odrodzony (na Pradze) gra „Harde dusze” (przeróbka Orzeszkowej) oraz zabiłkanego na drugą stronę Wisły „Dybuka” Anskiego. Teatr Fredry stworzył swój sezon „Panem Geldhabem” i zaraz potem przeskoczył do egzotycznej sztuki popularnego pisarza scenicznego Pierre Frondaie'a: „Dom osaczony”. (z. gr.)

OCHRONA ZABYTKÓW

Jak nazywać ulice? W Łowiczu rada miejska postanowiła nadać nazwy ulicom, nie posiadającym żadnych nazw, lub stare nazwy przywrócić. Nadano nazwy 22 ulicom. Przy nadawaniu nazw komisja stosowała się do zasad, przywziętych przez Ignacego Dreplera w „Odbudowie wsi i miast naszej ziemi”. Zasady te są następujące: 1. Starych, zabytkowych nazw bezwarunkowo nie zmieniać. 2. Usuwać te nazwy ulic, w których zawarte jest pietro minionej niewoli oraz nazwy brzydkie, bezsensowne, niemiłe, błahe. 3. Dla nowo otwieranych ulic i placów brać imiona przedewszystkiem z dziejów danej okolicy, od istniejącego lub byłego budynku, od posesji, od zatrudnień mieszkańców, lub od charakterystycznych cech miejscowych. 4. Nowym ulicom nadawać tylko pod pewnymi warunkami nazwiska mężów dla ojczyzny zasłużonych.

Zamek i katedra w Warszawie. Z Warszawy piszą nam: Przystąpiono do prac restauracyjnych zewnętrznej strony Zamku Królewskiego i Kościoła Katedralnego św. Jana. Remont Zamku, prowadzony już od kilku lat, w celu przywrócenia gmachowi dawnego wyglądu, postąpił daleko naprzód. Po odnowieniu oficyny, wieży Władysławowskiej, skrzydła południowego i wschodniego rozpoczęto obecnie odnowienie fasady frontowej z wieżą Zygmuntofską. Remont Katedry jest skomplikowany ze względu na częste zmiany stylowe, jakie kościół ten przechodził, od stylu północno-gotyckiego przez renesans i barok do (ostatnio w r. 1830) podfałszowanego gotyku angielskiego. Prace potrwać przy- puszczaalnie dłuższy czas. (o.)

RUCH REGIONALISTYCZNY

Filomaci na Pomorzu. „Mestwin”, dodatek naukowo-literacki „Słowa Pomorskiego” zawiera w najświetniejszym (16) numerze szereg interesujących artykułów i przyczynków do historii zreszeń filomackich na Pomorzu z okazji odbytego zjazdu. Ks. Bolesław Makowski ogłasza swój referat p. t. „Znaczenie zreszeń filomackich dla Pomorza”, czytany na Zjeździe b. filomatów pomorskich w Toruniu dnia 29 września 1926. Z okazji 25-ciolecia procesu toruńskiego przypomina przebieg rozprawy p. Jan Karnowski. Tenże autor kreśli „Pogląd historyczny na genezę i rozwój kółek filomackich”, oraz zamajamia czytelnika z „Pedagogiką filomacką i jej wynikami.” Prof. dr. Lęgowski w artykule „Filomaci pomorscy założycielami Kółka Towarzystwskiego w Królewcę” przypomina pionierską pracę narodową młodzieży filomackiej w najbardziej zagrożonych niemiecką częściach północnych kresów polskich. Kilka wspomnień z tego dawnego ciężkiego okresu niewoli i prześladowań kreślą na zakończenie treściwego numeru „Mestwina” Ks. Żelowski i M. W. (v.)

KRAJOZNAWSTWO

Uzdrowisko w Ojcowie. Piszą nam z Krakowa: Z inicjatywy polskiego Związku turystycznego powstaje obecnie w Krakowie Komitet dla stworzenia osiedla uzdrowiskowego w Ojcowie. Teren Ojcowa ze względu na piękno swej przyrody został przez właścicieli ks. ks. Czartoryskich oddany pod ochronę, a tylko obszar 100 ha położonych szczególnie korzystnie wśród lasu szpilkowego, na południowych zboczach przeznaczono do przyszłej rozbudowy. Obecnie ks. ks. Czartoryscy przez generalnego pełnomocnika p. Podczaskiego oddają ten teren Komitetowi bezpłatnie do parcelacji z obowiązkiem za uzyskane tą drogą sumy ukończyć budowę drogi z Krakowa do Ojcowa, sieci dróg w samem osiedlu kanalizacji, wodociągów, świątla elektrycznego. Plan akcji Komitetu polega na tem: że kosztą tych wszystkich inwestycji rozdzielone będą na obszar parcelacyjny, przyczem koszt 1 m² wypadła około zł 3. Parcele zaś wznoszą od 1500—2000 m²

cia będzie przeprowadzona na podstawie planów wygotowanych przez prof. Gałęzowskiego. Akcja powyższa posiada szczególne znaczenie dla naszego miasta, ponieważ przy dzisiejszej technice komunikacyjnej odległość 18 km od Krakowa, pozwoli Ojcwów rozbudować jako krakowski „cottage”.

Co to jest Szkoło? Niedaleko Lwowa znajduje się skromne uzdrowisko Szkoło, jedno z najstarszych polskich kąpielisk. Tutaj to bawił często Jan Sobieski, przekładając zdrowe kąpiele Szkoła i jego piękną okolicę nad „bady” zagraniczne. Z dawnej świetności pozostały dzisiaj tylko wspomnienia a przecież Szkoło należy do najbardziej uroczych zakątków naszego kraju. Otwierają się jednakże nowe perspektywy na przywrócenie Szkołu dawnego znaczenia uzdrowiskowego. Lwowska Kasa Chorych, objawszy w posiadanie niewielkie miejscowe sanatorium, wybudowała nowy pawilon i uruchomiła kąpiele siarczane. Zakład urządzony na pomieszczenie 100 osób, posiada urządzenia cywilizacyjne, jakich wiele domów kuracyjnych w Polsce nie posiada. Sanatorium to jest jedyną dotąd placówką dla kuracjuszy, z położenia jednak i leczniczej wartości swych wód Szkoło należy do najlepszych polskich uzdrowisk i niewątpliwie przez dłuższy czas nie zdoła się utrzymać w chwilowym odosobnieniu.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Polacy a wystawa drezdeńska. Krakowskie „Sztuki Piękne” zajęły się wystawą sztuki współczesnej, zorganizowaną w Dreźnie, na której Polacy świecą nieobecnością, albowiem „dział polski” jest reprezentowany tylko przez malarzy żydowskich pochodzenia polskiego (E. Zał i Kisting), którzy sztuki polskiej przedstawiać nie mogą, jakkolwiek by był poziom ich twórczości. Fakt ten stwierdził w prasie polskiej codziennej „Kurjer Poznański” przez swego berlińskiego korespondenta, który udał się do Dreżna, aby zdać sprawę z wystawy. „Sztuki Piękne” cytują odnośną korespondencję „Kurjera” i dodają od siebie: „Sprawy tej absolutnie nie można pominąć milczeniem i trzeba zdobyć się na krok stanowczy w porozumieniu z naszym ministerstwem spraw zagranicznych.”

Z wystaw polskich w Paryżu. W tych dniach w salach „Au Sacre du Printemps” otwarto wystawę p. Tadeusza Cieślewskiego i jego żony, p. Zofji Cieślewskiej. Wystawa obejmuje akwarele i sztychy p. Cieślewskiego oraz batiki roboty żony artysty. Krótką przedmową informacyjną do zaproszenia na vernissage napisał p. Edward Woroniecki. Krytyk podnosi w tej przemowie precyzyjny rysunek, surową ekonomję środków, architektoniczny ład kompozycji i baczną rozplanowanie światła i cieni. Najciekawiej w dorobku artystycznym malarza prezentują się obrazy starych, mrocznych uliczek, osnutych melancholją i ciszą. Batiki p. Cieślewskiej cechuje śmiały ton i inwencja artystyczna. (z. gr.)

PISMA NADESLANE

„Kronika Warszawy.” Treść nr. 5: Akcja zapobiegawcza w dziedzinie zdrowia publicznego. (W. Bogucki) — Państwowy Zakład Higjenu i Państwowa Szkoła Higjenu. (M. Kacprzak). Miejskie Stacje Higjenu Zapobiegawczej w Warszawie. (S. Stypulkowski). Zanik ospy w Warszawie. (J. Homolicki). — Z piśmiennictwa. — Z życia stolicy. Treść nr. 6: Jak się oczyszcza wodę do picia w Warszawie? (Inż. E. Sznfeld). — Szkolnictwo średnie Warszawy w świetle cyfr. — Z piśmiennictwa. — Z życia stolicy.

Przegląd Leśniczy. Treść nr. 9: Zwalczenie kłesek entomologicznych (Inż. W. Szczerbiński) — O zalesieniu piasków lotnych w Polsce (Bolesław Zarzycki). — Rozwój żywicowania zagranicą i u nas (Inż. M. Ziajowski). — Szkodliwe owady leśne na Pomorzu (St. Mikulski). — W sprawie wykształcenia leśniczych (W. Mołodyński). — Refleksje na temat polowania (W. Szczerbiński).

„Świat”, tygodnik ilustrowany pod redakcją Stefana Krzywoszewskiego. Treść nr. 40: Z tygodnia. — Gmina holenderska (dr. M. A. Waszink. — Na widnokregu, Wschód w Polsce. Rozmowa z Henri de Régier. Romans czasopisma. Numer zdobną jak zwykle liczne

Loewenstein, nieznaną dotąd milioner brukselski, który stał się słynny przez zaoferowanie swej ojczyźnie 10 milionów funtów bezprocentowej pożyczki.

Tajemnica stacji podsłuchowej

„Gazeta Warszawska” Poranna zwraca uwagę na jedną, niesłychanie ważną okoliczność, która przy szedzie w sprawie napaści na p. Zdziechowskiego jest pomijana. Mianowicie czytamy w tem piśmie:

„W historii napadu na posta Zdziechowskiego jest jeden szczegół niewątpliwy, bo stwierdzony zarówno przez posta Zdziechowskiego jak i posta Strońskiego, oraz nasza redakcja, a mianowicie — przerwanie połączeń telefonicznych, bezpośrednio po nпадzie, co nie mogło mieć innego celu, jak ułatwienie ucieczki sprawcom napadu.

O fakcie tym podaliśmy zarówno jak i inne pisma następnego dnia. Byliśmy przekonani, że władze prowadzące dochodzenie zaczęły śledztwo od wyświetlenia tych szczegółów, jako najlepszej nici do wykrycia sprawców napadu. Dlatego też wstrzymaliśmy się z podaniem pewnych szczegółów. Ponieważ jednak dotychczas nie wykryto sprawców napadu, zmusza to nas do poruszenia sprawy „stacji podsłuchowej”.

Jak wiadomo, przerwanie komunikacji telefonicznej było chwilowe. Nie było to więc przecięcie drutów, lub uszkodzenie aparatu telefonicznego. Takiego przerwania mógł dokonać tylko ktoś, kto ma dostęp do mechanizmów telefonów. Ponieważ stacje telefoniczne obsługują wyłącznie telefonistki, które, jak to zresztą stwierdziliśmy w opisie napadu, nie wiedziały nawet o tem wyłączeniu, więc musiał to zrobić ktoś inny.”

„Gaz. Warsz. Poranna” stwierdza, że już parokrotnie skarżyła się na istnienie stacji podsłuchowej, zorganizowanej przez żywoły peowiacko-lewicowe. Oczywiście istnienie takich „czarnych gabinetów” byłoby jawnym pogwałceniem konstytucji, która gwarantuje obywatelowi tajemnicę korespondencji listowej i telefonicznej.

„Nie chcieliśmy dotychczas — pisze dalej „Gaz. War. Por.” — podnosić w tej sprawie dyskusji publicznej. Jeśli jednak władze nie wyjaśnia natychmiast roli stacji podsłuchowej w zamachu na posta Zdziechowskiego i nie ogłasza wyników, utrzymując w dalszym ciągu, że istnienie „podsłuchowej” stacji jest „bałką”, ogłosimy jutro wszystkie szczegóły, odnoszące się do istnienia i działalności tej szczególnej „instytucji”.

Istotnie tajemnica „stacji podsłuchowej” musi być wyjaśniona. Czy nie od tego należało rozpocząć śledztwo?

Niema jak to być członkiem Kasy Chorych!

Do jakiego stopnia pomoc, przyrzekana ustawą o Kasach Chorych pozostaje li tylko na papierze, czy następujący wywadek, o którym nam donosi osoba wiarogodna:

Otóż zachorowała żona jednego z członków Kasy Chorych powiatu poznańskiego, a lekarz kasowy, p. dr. B. z T. wypowiedział podejrzenie co do duru (tyfusu), zarządzając natychmiastowe ulokowanie chorej w szpitalu, przede wszystkim ze względu na charakter choroby jako zakaźnej. Mąż chorej udał się więc do Kasy Chorych powiatu poznańskiego i tu udzielono mu zwykłego przekazu do szpitala z wyraźnymi dopiskami jak „nagły wypadek” — „podejrzenie na dur” etc. Chorą przywieziono więc do Poznania, a troskliwy mąż udał się do szpitala miejskiego w Poznaniu, dokąd chorą przekażala Kasa Chorych. Tu jednak-

że oświadczył dyżurujący lekarz, że nie — imuje się chorej, ponieważ Kasa Chorych swych rachunków nie reguluje.

Wszelkie próby męża chorej i wskazywanie na ciężki stan żony nie pomogły, chorej nie przyjęto. Lekarz odpowiadał na wszelkie przedstawienia: „Idźże pan do Kasy Chorych i tam urzędz pan hałas”.

Strapiony mąż poszedł do Kasy Chorych (chora wyczekiwała swego losu w towarzystwie siostry Czerwonego Krzyża), gdzie po debatach bezowocnych powiedziano mężowi, by „zawiózł żonę chorą na podwórze szpitala miejskiego, a wówczas szpital będzie musiał ją przyjąć”.

Mąż w swej rozpaczy czynił, co mu kazano, ale bez skutku. Szpital miejski chorej nie przyjął. Lekarz szpitala miejskiego oświadczył, że chorą nie przyjmie, ponieważ Kasa Chorych „nie płaci”, a w końcu poradził mężowi, aby chorą zawiózł do zakładu Diakonisek.

Gdy mąż chcąc nareszcie zakończyć odsyłanie go, oświadczył lekarzowi, że prosi, aby chorą na jego rachunek, a więc prywatnie przyjęto, oświadczył lekarz szpitala miejskiego: „szpital jest zajęty”.

Chcąc nie chcąc był mąż chorej zmuszony udać się z chorą do zakładu Diakonisek. Tam jednakże z góry oświadczone mu, że nie przyjmują chorą, ponieważ Kasa Chorych nie płaci. Wobec tego nie pozostało wędrującym po mieście członkom Kasy Chorych nic innego, jak z chorą, podejrzaną na tyfus, powrócić do domu, a stracili wcale ładną sumę na podróż etc. Chorą pozostała więc w domu, otoczona domownikami i dzieckiem bez wskazanego izolowania od zdrowych ludzi wobec wyrażonego przez lekarza podejrzenia na dur.

Czyż niema sposobu przeciwko podobnemu traktowaniu chorych członków Kasy Chorych, opłacających swe składki?

Czy chorego na tyfus szpitala mogą nie przyjąć, tylko dlatego, że „Kasa Chorych nie płaci”?

Czy zgodza się z nowoczesną higieną i przepisami policyjnymi, by podejrzanego na tyfus odsyłać z powrotem i tak ewentualnie przyczynić się do powstania epidemii?

Takie i tym podobne nasuwają się pytania, a wobec braku odpowiedzi mimowoli się zawoła: Niema to jak być członkiem Kasy Chorych!

Obywatel.

Z życia harcerstwa

Bohaterstwo młodej harcerki.

W rzece Łuciąży pod Piotrkowem podczas kąpieli poczęła tonąć przebywająca tam na wywczasach letnich p. Frenklówna. Przepadkowo przechodziła tamtędy Wanda Szalańska, harcerka, uczennica 4. klasy, która, zoczywszy tonącą, mimo swego młodego wieku skoczyła natychmiast do rzeki, spiesząc na ratunek tonącej. Po krótkim zmaganiu się z żywiołem przyplęnęła do brzegu wraz z nieprzytomną już Frenklówną, ratując jej w ten sposób życie. Bohaterstwo młodej harcerki zyskało pełne uznanie w oczach całego miejscowego społeczeństwa. Komenda zaś Harcerska postanowiła ją przedstawić do dekoracji Związkową odznaką „Za uratowanie życia”.

„Protecting Bill”.

„Protecting Bill” czyli ustawa o ochronie munduru i oznak skautowych została uchwalona w miesiącu sierpniu b. r. przez izbę gmin i izbę lordów. Wskazaniem by było, by i do naszego prawodawstwa wprowadzić podobną ustawę, któraaby zabezpieczała ochronę munduru i oznak Związku Harcerstwa Polskiego.

„Organizacja Harcerstwa”.

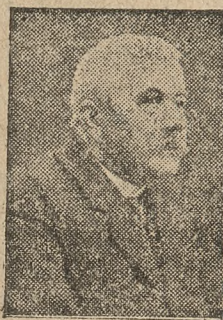
Pod powyższym tytułem został opracowany przez p. Sedlaczka, naczelnika Głównej Kwatery Związku Harcerstwa Polskiego kompletny zbiór przepisów obowiązujących w Z. H. P. z dodatkiem uchwał i postanowień zasadniczych, dotyczących ideologii i kierunku pracy harcerskiej. Czynnione są starania o wydrukowanie tego zbioru w „Bibliotece Harcerskiej”, nakładem Księgarni św. Wojciecha, co najprawdopodobniej w najbliższym czasie nastąpi.

Międzynarodowy Zlot Skautów w 1929 roku?

Na zebraniu Naczelnictwa angielskiego B. S. Ars. zastanawiano się nad miejscem i datą następnego Międzynarodowego Zlotu Skautowego tak zwanego Jamboree. Wyrażono opinie, że zlot winien się odbyć w Europie na kontynencie w roku 1929. (Swed)

50-lecie pracy zawodowej

Rzadki jubileusz obchodził w dniu 4 bm. towarzysz sztuki drukarskiej p. Stanisław Nagórski, współpracownik „Dziennika Poznańskiego”. Jubileuszem zajęło się Stow. Drukarzy i pokrewnych zawodów Polski Zachodniej którego jubilat jest członkiem. Uroczystość poprzedziła msza św., odprawiona na intencję jubilatą w kaplicy SS. Elżbietanek, podczas której funkcję ministrantów pełnili dwóch starszych członków Stowarzyszenia, a kolegów jubilatę. Towarzystwo Rzemieślników i Tow. Rękodzielników wydelegowały deputację ze sztandarami w dowód uznania zasług położonych przez jubilatę około rozwoju tychże. Od ołtarza przemówił pięknie ks. kan. Majewski z Kalisza, życząc jubilatowi, jak wogóle wszystkim dobrym synom Matki Ojczyzny, lepszych czasów i wskazał na niebezpieczeństwa, w jakich się obecnie Polska znajduje. Na zakończe-

nie uroczystości kościelnej odśpiewał chór SS. Elżbietanek „Boże coś Polskę”. Po mszy św. uczestnicy jubileuszu, w liczbie przeszło 60, zgrupowali się na sali p. Jarockiego, by wziąć udział w wspólnym obiedzie. Do stołu zasiadli, jubilat z najbliższą rodziną, dyr. „Dziennika Pozn.” p. Latowski, oraz delegat Izby Rzem., dalej dyr. „Drukarni Polskiej” p. Pawłowski, dyr. p. Kuglin z „Poradnika Gosp.”, oraz kierownicy i przedstawiciele poszczególnych drukarni, jak również delegaci z Bydgoszczy i Torunia. Podczas obiadu wygłoszono szereg toastów i odczytano liczne telegramy. Stowarzyszenie Drukarzy wręczyło jubilatowi piękny dyplom i upominek, Izba Rzem. w Poznaniu zaś przez delegata swego dyplom, mianując jubilatę równocześnie członkiem honorowym. Po obiedzie uczestnicy uroczystości zbrali się na dziedzińcu celem wspólnej fotografii.

Dalszą część programu wypełnił wieczorek w zamkniętym kółku na sali p. Jarockiego. Uczestnicy jubileuszowego obchodu odnieśli z przebiegu uroczystości jak najlepsze wrażenie i uczestnictwem swem złożyli dowód szczerzej sympatii dla czcigodnego jubilatę, któremu oby Pan Bóg pozwolił doczekać się jeszcze przy czerstwym zdrowiu jubileuszu diamentowego.

Pe-ka.

KRONIKA SPORTOWA

LEKKA ATLETYKA.

Skład drużyny stołecznej na mecz z Poznaniem jest naprawdę pierwszorzędnym i przedstawia się w poszczególnych konkurencjach następująco: 100 mtr. Kasperkiewicz (A.Z.S.), Rothert (Pol.) i Weiss (A.Z.S.); 400 mtr. — Kostrzewski (A.Z.S.), Rothert i Weiss; 800 mtr. — Kostrzewski, Malanowski (A. Z. S.) i Ołdak (A.Z.S.); 1500 mtr. — Centkiewicz (Pol.), Łukaszewicz (Pol.) i Malanowski; 5000 mtr. — Centkiewicz, Freyer (Pol.) i Łukaszewicz; 110 z płotkami — Kostrzewski, Meyro (Pol.) i Trojanowski (A.Z.S.); 4x100 — Weiss, Cejzik, Rothert i Kasperkiewicz; oraz drugi skład — Sikorski (Pol.) Kostrzewski, Ołdak i Malanowski; w dal — Cejzik, Kasperkiewicz i Sikorski; wzyż — Cejzik, Fryszczyn (Pol.) i Trojanowski; tyczka — Fryszczyn i Rzepka (A.Z.S.); dysk — Cejzik i Szydłowski (A.Z.S.); kula — Cejzik i Szydłowski; oszczep — Grunner (A.Z.S.) i Szydłowski. Sztafeta olimpijska zostanie ustanowiona dopiero podczas zawodów, jak również bieg na 400 mtr. z płotkami. O szansach obu zespołów napiszemy obszerniej w najbliższej „Kulturze Fizycznej.”

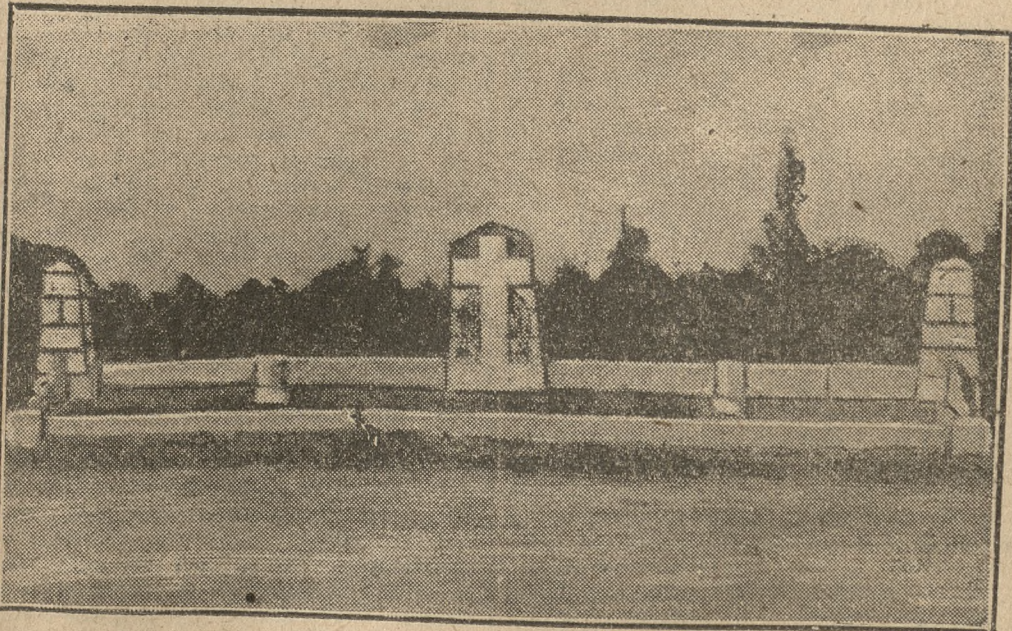
PIŁKA NOŻNA.

Reprezentacja Warszawy gra w niedzielę 10 b. m. na dwa fronty, a mianowicie u siebie z Poznaniem mecz o pułkar wędrowny „Gazety Porannej Warszawskiej” i w Katowicach z reprezentacją Śląska. Przeciwko Poznaniowi wyznaczono następujący skład: Domański — Miączynski, Bułanow II — Loth IV, Loth I, Sobolta — Zimowski, Jung, Łańko, Grabowski, Bułanow I. (C.-S.)

TENNIS

Turniej na G. Śląsku zakończył się ostatnio, przynosząc niestety w grach pojedynczych panów zwycięstwo i to zupełne Niemcom. Wicę w konkurencji o mistrzostwo województwa śląskiego do półfinałów weszli: Heydenreich (Berlin), Czetwertyński, Prens i Stolarow. W pierwszej parze odniósł zwycięstwo Niemiec w stosunku 6:2, 3:6, 6:3 po bardzo efektownej i pełnej emocji walce; w drugiej rozgrywce Prens bije łatwo Stolarow 6:2, 6:0, odnosząc również w finale błyskawiczne zwycięstwo nad swym rodakiem w stosunku 6:2, 6:3 i 6:1. — W spotkaniach o mistrzostwo Katowic do półfinałów doszli Prens (po wyeliminowaniu Stolarow 6:2 i 6:2), Heydenreich (pokonał w poprzedniej walce 5:7, 8:6 i 7:5), Steiner i Eichner (Gliwice); w półfinale zwyciężyła znow łatwo Prens Heydenreicha 6:2 i 6:3, a Steiner po walce Eichnera 9:7, 7:5. W końcowej rozgrywce Prens zdobywa drugie mistrzostwo, bijąc Steinera 6:0, 6:3 i 6:3. — W finale podwójnej gry panów zwyciężyła Prens—Heydenreich (załatwiwszy się poprzednio z zespołem Czetwertyński—Stolarow w stosunku 6:4, 7:5) parę Steiner — Miziewicz, (która pobiła Kallmanna i Eichnera 4:6, 6:3 i 8:6) w stosunku 6:1 6:3 i 6:3. — W finale pań Wiera Richterówna bije łatwo Dubieńska 6:4, 6:3 —Stolarow odnosi zwycięstwo nad K. Richterówną—Czetwertyński 6:3, 7:5. — W finale gry podwójnej pań Stefanówna (Katowice) i Heinzowa biją niespodziewanie siostry Richterówny 6:3, 6:1, ulegając jednak parze Dubieńska —Frydekowa (Morawska Ostr.) 6:3, 7:5.

Edward Kleinadel zwyciężył ostatecznie w rozgrywkach o pułkar Porego w grze podwójnej panów z De Buzeleit, bijąc w półfinale doskonałą parę braci Bossus 7:5, 6:1, oraz w finale również dobry zespół Gentien—Danet 3:6, 6:3, 6:3. Zwycięstwo to jest bardzo pochlębne komentowane pod adresem naszego tenisisty przez całą prasę francuską. W grze mieszanej p. Kleinadel z p. Des Landes uległ w ćwierćfinale doskonałej parze ostatecznym finalistom Contostavlos-Gouttenoire, P. Contostavlos zwyciężyła w konkurencji pań.

Pomnik dla poległych powstańców i wojaków wielkopolskich w Gostyniu, odsłonięty w dniu 3 b. m.

Stan wkładów w Spółdzielniach

Wkłady w 152 spółdzielniach kredytowych wynosiły na 31 sierpnia 1926 7.120.188 zł, z której to sumy przypadało na wkłady krótkoterminowe 3.882.311 zł, na wkłady długoterminowe 3.237.877 zł. Na jedną spółdzielnię przypadało przeciętnie 46.843 zł wobec 43.625 zł w lipcu, w szczególności wynosiła przeciętna na jedną spółdzielnię w województwie poznańskim 45.485 zł, wobec 41.782 zł w lipcu, w województwie pomorskim 31.602 zł, wobec 29.091 zł w lipcu, w województwie śląskim 142.419 zł wobec 127.526 zł w lipcu.

W porównaniu z ubiegłym miesiącem stan wkładów oszczędnościowych podniósł się o 489.115 zł, mianowicie wkłady krótkoterminowe o 329.737 zł. Jeżeli chodzi o nadwyżkę wkładów w poszczególnych województwach, to można zauważyć silny wzrost wkładów w spółdzielniach, położonych w województwie poznańskim, mniejszy w spółdzielniach na Pomorzu a (nominalnie) ubytek w spółdzielniach w województwie śląskim. W spółdzielniach położonych na Śląsku jest ten ubytek tylko pozorny, powstały stad, że jedna spółdzielnia nie nadesłała statystyki oszczędnościowej.

Województwo poznańskie posiada zakładów oszczędnościowych w 111 spółdzielniach 2.558.878 zł krótkoterminowych, 2.489.910 zł długoterminowych, czyli razem 5.048.788 zł; województwo pomorskie w 34 spółdzielniach 661.175 zł wkładów krótkoterminowych, 413.295 zł długoterminowych, czyli razem 1.074.470 zł; województwo śląskie w 7 spółdzielniach 662.258 zł wkładów krótkoterminowych, 334.672 zł długoterminowych, czyli razem 996.930 zł. Wszystkie trzy województwa posiadają w swych 152 spółdzielniach 3.882.311 zł wkładów krótkoterminowych, a 3.237.877 zł wkładów długoterminowych, ogółem w sumie 7.120.188 zł. **Zdy.**

Komunikacja napowietrzna

Nowy rozkład lotów.

W związku z krótszymi dniami jesiennymi z dniem 1 października rozkład lotów na liniach powietrznych uległ zmianie.

Nowy rozkład lotów wykazuje, iż w bież. roku utrzymaną ma być codzienna komunikacja powietrzna nie tylko na liniach, które czynne były w lecie, ale również, iż będą uruchomione nowe linie do Łodzi i Czerniowic. Świadczy to chlubnie o rozwoju naszej żegludki powietrznej, gdyż dowodzi niezależności jej od wpływów atmosferycznych. Jeszcze przed dwoma laty w okresie jesiennym cały szereg linii było nieczynnych, a w roku ubiegłym samoloty kursowały jedynie na liniach Krakowa, Lwowa, Gdańska i Wiednia.

Wedle nowego rozkładu lotów samoloty będą odchodzić z Warszawy: do Łodzi, Krakowa, Wiednia o godz. 8.30, do Lwowa 12.15, do Gdańska 12.30, do Poznania 14.00, do Pragi 12.00. — Przelot samolotów do Warszawy następować będzie z Krakowa i Łodzi o godz. 12.00, ze Lwowa o 11.45, z Gdańska o 12.00, z Poznania o 11.00 (odlot około godz. 8), z Pragi o 13.45.

Organizacja budowniczych instrumentów muzycznych

Onegdaj zebrali się mistrzowie budownictwa instrumentów muzycznych w lokalu p. Jarockiego. Zebranie zajął dyrektor Stiller i wyjaśnił cel posiedzenia. Po dłuższej dyskusji, w której głos zabierali pp. Kaźmierczak, Niewczyk, Kozłowski, Talaśka i przewodniczący, zebrani uchwalili założenie „Związku budowniczych instrumentów muzycznych na Województwo Poznańskie w Poznaniu”. Przystąpiono do wyboru Zarządu. Głos zabiera p. Kaźmierczak i podkreśla zasługi p. dyrektora Stillera, który już od 5 lat jest przewodniczącym Komisji egzaminacyjnej dla wydziału budownictwa instrumentów muzycznych i tylko dzięki jego ciągłym staraniom i zabiegom utworzono Związek. Mówca stawia wniosek, ażeby w dowód uznania i podziękowania za długoletnie trudy i zabiegi mianować p. dyrektora Władysława Stillera prezesem honorowym. Zebranie wniosek uchwala, a p. dyr. Stiller przyjmuje z podziękowaniem urząd prezesa honorowego, a na prośbę Zebrania narazie i urząd prezesa Związku. W dalszym ciągu wyborów

wybrano na wiceprezesa mistrza Stanisława Niewczyka z Bydgoszczy, na sekretarza mistrza Bolesława Kaźmierczaka, na skarbnika mistrza Stanisława Kozłowskiego, a na ławników mistrza Stanisława Talaśkę i zastępcę dyrektora Stanisława Skowrona z Poznania. Przy Związku mistrzów urzędują oddziały dla czeladników i osobny oddział dla uczniów pod protektorem Związku mistrzów. W końcu obrano komisję dla opracowania statutu Związku. Po załatwieniu kilku spraw pod wolnymi głosami zamknął przewodniczący zebranie. Bliższych wiadomości, dotyczących Związku, udzieli sekretarz p. Bolesław Kaźmierczak, ul. Podgórna 14.

Z życia Towarzystw

Złot Poznańskiego Okręgu Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej odbył się w niedzielę, 26 b. m. o godzinie 3 po poł. Młodzież uczestniczyła w krótkim nabożeństwie w kościele Farnym, poczem pochodem udała się na salę Domu Królowej Jadwigi. Tu dotąd przybył o godz. 4.15 Najprzew. ks. biskup Łukomski, powitany u bramy przez patrona Okr., ks. prał. Prądzyńskiego, członka patronatu p. dr. Brossa, zarząd Okręgu oraz młodzież, tworzącą szpaler. Chór Stowarzyszenia Młodzieży przy Farze wykonał piękny śpiew, poczem ks. kan. Prądzyński wygłosił przemówienie, wskazując w niem na cel Złota, pożegnanie Ks. Biskupa, oraz pożegnanie druhów, którzy w bież. roku wstępują do służby wojskowej. Mówca wskazał na wielkie zasługi Ks. Biskupa, jako prezesa Związku Młodzieży Polskiej. Następnie przemawiali, zegnając Ks. Biskupa, prezes Okręgu Poznańskiego Zw. Młodzieży, drh. Spizewski, poczem zabrał głos J. E. Ks. Biskup. O Stowarzyszeniach Młodzieży mówca wyraża dobrą opinię. Wobec tego, że losy przyszłości Państwa wciąż jeszcze się waga, młodzież winna być stale gotową stanąć w obronie Kościoła i Ojczyzny i twardo stać przy swy kierownikach, którzy młodzież ukochali. Dziękując kierownikom młodzieży za wyteżoną pracę, Ks. Biskup pobłogosławił jej, poczem opuścił salę, zegnany owacyjnymi okrzykami. Zebranie dalsze urozmaicono występami muzycznymi, deklamacjami i pokazami lekkoatletycznymi, poczem ks. Patron pożegnał tych, którzy w bież. roku idą do wojska, dając im cenne wskazówki na drogę.

Z Towarzystwa Kolonij Ogródków Działkowych im. Józefa Chociszewskiego. W czwartek, dnia 30 września br., w sali IV szkoły wydziałowej przy ulicy Berwińskiego odbyło się roczne walne zebranie tego Towarzystwa. Zebranie zajął w obec licznie przybyłych członków prezes Towarzystwa p. Jaszc. W komunikatach zarządu załatwiono szereg spraw dotyczących ulepszeń w ogródkach. Między innymi uchwalono wysłać do Magistratu odpowiedni wniosek, domagający się zniesienia w pobliżu ogródków stojącego schroniska dla wyłapanych psów. Obszerną dyskusję wywołała sprawa oparkowania ogródków. Projektowano w tym celu podwyższyć składki o 100 proc. Projektowany wniosek jednak upadł większością głosów. Z kolei przystąpiono do wyboru marszałka, któryby przewodniczył zebraniu aż do ukonstytuowania się nowego zarządu. Marszałkiem wybrany został p. Lubawy. Następnie dotychczasowy prezes wygłosił ogólne sprawozdanie z całorocznej działalności Towarzystwa. Z sprawozdania wynikało, że Towarzystwo liczy przeszło 400 aktywnych członków, że urzędziło w ciągu roku szereg imprez dla przysporzenia sobie funduszy, przeznaczonych na podniesienie rozwoju ogródków. Wreszcie żywy udział brało Towarzystwo w Jubileuszowej Wystawie Ogrodniczej. — Po wysłuchaniu szczegółowego sprawozdania sekretarza p. Kujawy, zdał sprawozdanie skarbnik p. Nowak. Dochód w roku sprawozdawczym wyniósł 8.432,69 zł, rozchód 7.124,88 zł. Na wniosek komisji rewizyjnej udzielono ustępującemu zarządowi pokwitowania — poczem marszałek podniósł nieocenione zasługi, złożone około rozwoju ogródków działkowych prezesa p. Jaszcza i całego dalszego zarządu. — Przystąpiono do wyboru nowego zarządu, który przedstawia się następująco: pp. Jaszc — prezes, Chalupka — wiceprezes, Kujawa — sekretarz, Scherder — zast. sekretarza, Nowak — skarbnik, Urbanowicz i Wieczorek — ławnicy. Na meżów zaufania wybrano pp.: Szylera, Kozę, Kamińskiego, Roźniarkę, Wieczorkę i Urbanowicza. Rewizorami ksiąg wybrano pp.: Nowickiego i Bachorskiego. Po załat-

wieniu szeregu jeszcze spraw w wolnych głosach zamknięto późnym wieczorem obrady. (r)

Śrem. Tutejsze Tow. Przemysłowe urzędziło w dniu 3 b. m. półroczne walne zebranie. Po załatwieniu spraw formalnych sprawozdanie z Rady Miejskiej zdał wiceprezes zarządu p. Gawroński. Dalszym punktem był referat członka zarządu Związku p. Tucholskiego z Poznania na temat: „Związek Towarzystw Rzem.-Przemysłowych jako faktyczny przedstawiciel rzemiosła”. Prelegent w dłuższym swem przemówieniu wykazał wszystkie krzywdy, wyrządzone rzemiosłu przez nałożenie ogromnych podatków, oraz kroki Zw. uczynione dla zapobieżenia złemu. Częściowo zostały one uwiecznione pomyślnym skutkiem. Związek postaraj się również w Min. Wyznań Rel. i Oświecenia Publicznego o kursy lotne dla rzemiosła. Również i utworzenie działu inkasowego celem ściągania zaległości i pretensyj członków od dłużników za małym wynagrodzeniem jest dalszym dowodem celowej pracy Związku. Wreszcie przyznanie kredytów dla rzemiosła i drobnego przemysłu jest także poważnym rezultatem starań Związku, razem z Centralnym Tow. Rzem. w Warszawie. Mówca kończąc podnosi, że właśnie dzięki tej pracy Związkowej rzemiosło osiągnęło korzyści, wobec czego śmiało rzec można, że Związek Tow. Rzem. Przemysłowych jest faktycznym przedstawicielem rzemiosła.

W dyskusji zabierali głos pp. Kujawski i Gawroński, wyrażając zadowolenie z pracy i osiągniętego sukcesu Zw. jednak nawołują do zgody pomiędzy Związkiem i Zjednoczeniem. Przedkładają też rezolucję do cechów celem porozumienia się ze Związkiem. Pan burmistrz Ober wspomina o ustawie przemysłowej i o cechach. Rząd prawdopodobnie wycofa starą ustawę i przedłoży nową, bardziej niekorzystną dla rzemiosła; cechy, jego zdaniem, mają więcej sprawy zawodowe na oku, gdy natomiast Zw. Tow. Rzem. przemysłowych pracuje nad uzdrowieniem stosunków gospodarczych w rzemiosle. Pan Woźniak w energicznych słowach gani politykę, uprawianą przez Izbę Rzem. i Zjednoczenie Cechów i godzi się w zupełności na stanowisko Związku Tow. Przemysłowych.

Po dalszej jeszcze dyskusji prezes p. Olejniczak w swem przemówieniu podnosi konieczność wzajemnej zgody w organizacjach naszych rzemieślniczych i stanie średnim, zgadza się na wysłanie rezolucji do Zjednoczenia Cechów i zamyka zebranie o godzinie 4 i pół po południu. **St. T.**

RUCH W TOWARZYSTWACH

— „Sokół” Poznań-Wilda. Miesięczne plenarne zebranie odbędzie się w środę, dnia 6. b. m. o godzinie 20 w lokalu druha Zawadki, ul. Górna Wilda. Na porządku dziennym m. in. interesujący wykład.

— Tow. Przemysłowe „Sobieski” uzyskało dla swych członków jak i ich rodzin 50 proc. zniżkę dla obu teatrów miejskich i to do Teatru Polskiego na każde przedstawienie poniedziałkowe a do opery na każde wtorkowe. Bilety otrzymać można na tydzień a najpóźniej na 3 dni przedtem u sekretarza p. Marjana Grzelczaka, ulica Wenejańska 7 w podwórzu I piętro pomiędzy godz. 15.30 a 18.

— Filja metalowców Ghrześć. Zjedn. Zaw. Zebranie odbędzie się w czwartek, dnia 7. b. m. o godzinie 6 wieczorem w salce sekretariatu przy ul. Skarbowej 12.

— Cech Czeladzi Ślusarskiej i pokrew. zawodów. Zebranie odbędzie się 7. b. m. o godz. 18.30 w lokalu p. Ograbowicza, przy ul. Ślusarskiej 6 pod „Ułem”. Na porządku obrad ważne sprawy.

— Zjednoczenie Lektatorów. Zebranie w czwartek, dnia 7. b. m. o godzinie 7 wieczorem w lokalu p. Gułczyńskiego, przy ul. Wielkie Garbary 44. Wstęp za okazaniem legitymacji. Sekretariat Porady Prawnej Zjedn. Lok. znajduje się przy ul. Wiel. Garbary 44, parter, prawo; jest czynny od godziny 10—12 i od 4—6.

— Tow. Uczestników Powstania Łazarz-Górczyn. Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek, dnia 7. b. m. o godzinie 7 wieczorem w lokalu zebrań, Kasyno Obywatelskie, ul. Głogowska 80.

— Towarzystwo Powstańców i Wojaków Poznań-Wilda. Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek, dnia 7. b. m. o godzinie 7 wieczorem w lokalu p. Figla, Wierzbicice 27.

— Tow. Przemysłowe „Dzwignia”, Łazarz. Miesięczne zebranie odbędzie się w czwartek, dnia 7. b. m. o godzinie 8 w lokalu posiedzeń, ul. Głogowska 69.

— Tow. Cechu Czeladzi Kołodziejskiej. Plenarne zebranie odbędzie się d. 7. b. m. o godzinie 7 wieczorem w lokalu posiedzeń przy ul. Masztalarskiej 2.

— Arcybractwo Straży Honorowej. Dnia 7 b. m. o godz. 7.30 na sali Ogrodu Zoologicznego odbędzie się przedstawienie amatorskie sztuki A. Fredry „Damy i huzary”. Po przedstawieniu zabawa z tańcami. Dochód przeznaczony na gwiazdkę dla biednych towarzyszy. Bilety na przedstawienie do nabycia w składzie p. F. Zygarłow-

skiego, narożnik ul. 27 Grudnia i Gwarnej, oraz w Księgarni św. Wojciecha, plac Wolności 1. Dla młodzieży szkolnej ceny bileatów niższe.

— Zebranie Kuźniczanek odbędzie się w czwartek, dnia 7. b. m. o godzinie 3 po południu u p. Zóltowskiej przy ul. Ratajczaka 28. Obecność wszystkich członków konieczna.

— Tow. Młodych Przemysłowców. Wydział Kursów Zawodowych. Zebranie odbędzie się w czwartek, dnia 7 października w lokalu p. Jarockiego, ul. Masztalarska nr. 8, o godzinie 7.30 wieczorem. Na porządku obrad wykład o „Radjofonji” przez prelegenta p. Obara i zapisy członków na kursa zawodowe.

— Zrzeszenie Emerytów Kolejowych przy Z. U. K. Miesięczne zebranie emerytowanych urzędników kolejowych odbędzie się dnia 7. b. m. o godzinie 17 w lokalu p. Fiedlerowej przy G. Wildzie 47.

— Tow. Gimn. „Sokół”, Śródka. Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek, dn. 7. b. m. o godzinie 7.30 wieczorem, na sali Domu Katolickiego na Śródku.

— Towarzystwo Powstańców i Wojaków, Śródmieście. Plenarne zebranie odbędzie się w czwartek, dnia 7. b. m. o godzinie 7 wieczorem w lokalu p. Bayerowej, przy placu Bernardyńskim.

— Tow. Ucz. Powst. Poznań - Wilda. Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek, dnia 7. b. m. o godzinie 7.30 wieczorem w lokalu p. Zawadki, Górna Wilda nr. 75. Na porządku obrad interesujący wykład porucz. Kicińskiego: „Obrona przeciwgazowa”.

— Stowarzyszenie Urzędników Miejskich w Poznaniu. W dniu 7. b. m. o godzinie 6 wieczorem w sali obrad Rady Miejskiej odbędzie się zwykłe miesięczne zebranie, na którym p. inż. Bohatyreff wygłosi odczyt na temat: „Wpływ lotnictwa na rozwój techniki współczesnej”. Goście mile widziani.

— Stowarzyszenie Młodzieży Obywatelskiej par. Archikatedralnej. Zebranie plenarne odbędzie się w piątek, dnia 8. b. m. o godzinie 8 wieczorem na salce parafialnej na Śródku. Na porządku obrad wykład oraz ważne sprawy.

— Tow. Krawców konfekcyjnych. W sobotę, dnia 9. b. m. o godzinie 7.30 odbędzie się zebranie w lokalu p. Koszewskiego przy ul. Masztalarskiej.

— Stowarzyszenie Inżynierów i Architektów. W piątek, dnia 8. b. m. odbędzie się miesięczne zebranie członków Stowarzyszenia o godzinie 6 wieczorem w sali Dyrekcji Kolei Państwowych przy Wałach Zygmunta Starożyńskiego, na którym p. architekt Andrzejewski wygłosi referat o architekturze.

— Filja Czeladzi Piekarskiej Z. Z. P. Nadzwyczajne zebranie odbędzie się dnia 8. b. m. o godzinie 17 m. 30 w lokalu pana Ograbowicza, ul. Ślusarska 6.

— Tow. Przemysłowców Poznań-Wilda urzędują w niedzielę, dnia 10. b. m. wieczornicę, połączoną z tańcami i niespodziankami, w lokalu p. Jarockiego przy ulicy Masztalarskiej. Początek o godzinie 6 wieczorem.

— Zrzeszenie Zwrotniczych przy Związku Urzędników Kolejowych zwołuje na dzień 10 października b. r. o godzinie 10 do sali p. Bohna przy ul. Łazarskiej nr 1 w Poznaniu ogólne zebranie członków i zaprasza wszystkich kolegow o liczne przybycie.

KSIEGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Dnia 1 października 1926 r. zgłoszono: Regina Przybyszewska 1 m. 7 dni Sylwester Markiewicz, mistrz malarSKI, 53 l. Hugo Zakrzewski, rzeźnik, 37 l.

Dnia 4 października zgłoszono: Janina Wreszińska, księżka, 21 l. Marja Richter, z d. Szafranska, wdowa, 59 l. Barbara Jerzewska, z d. Leitgeber, wdowa, 80 l. Joanna Thiel, 4 m. 11 dni. Hulda Krüger, z d. Giese, 66 l. Antonina Wawrzyniakówna, z d. Górka, wdowa, 71 l. Józef Szymański, mistrz piekarski, 64 l. Zygmunt Graefe, browarnik, 47 l. Walenty Zieliński, konduktor pom., 32 l.

SKRZYŃKA DO LISTÓW

— Pani Ewa Jastrzębiec. Z uwagami Pani godzimy się w zupełności. W danym jednak wypadku była to płatna reklama, o czem świadczy numer ogłoszenia „n. w. 1856”, umieszczony przez omyłkę drukarską w środku reklamy, w trzecim łamie wiersz 12 od dołu.

— Stały Czytelnik. Przejrzeć można w lokalach naszej Redakcji. W tym celu zechce Pan się zgłosić w Sekretariacie Redakcji między godz. 10 a 12.

— M. Śl. Co do pierwszego pytania prosimy o bliższe szczegóły, gdyż sprawa jest niejasno określona. Zawiadowca, załóżnie od umowy z właścicielem, albo opłaca czynsz i pobiera wynagrodzenie tytułem swojej funkcji, albo posiada darmowe mieszkanie zamiast pensji. Oczywiście jest obowiązany stosować się ściśle do zleceń spadkobierców i przedkładać im odnośne rachunki. (K.)

— Wł. Smyczyński, Błotkowie. Poruszone przez Pana kwestja tepienia piłkawk jest nader interesująca i zapewne zainteresują się nią Koła Ziemiańskie. Radzimy jednak zwrócić się w tej sprawie bezpośrednio do Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Poznaniu, ul. Mickiewicza 33, która udzieli bliższych wskazówek i informacji. (K.)

DZIAŁ GOSPODARCZY

Konjunktury

Zboże.

Ceny zboża w ubiegłym tygodniu układały się, jak następuje:

	27.9	28.9	29.9	30.9	1.10	2.10
Żyto						
Warszawa	34,75	34,50	34,50	34,80	34,25	33,50
Poznań	34,50	—	34,00	—	34,00	34,25
Lwów	31,50	31,50	31,50	31,50	31,50	—
Lublin	34,00	—	33,00	33,50	33,50	—
Pszenica						
Warszawa	48,50	48,00	48,00	47,50	48,00	47,00
Poznań	45,00	—	45,00	—	44,50	44,05
Lwów	45,50	45,50	45,00	45,00	45,00	—
Lublin	47,00	—	46,00	46,00	46,00	—
Jęczmień						
Warszawa	—	30,00	32,00	33,50	33,50	33,50
Poznań	32,00	—	32,00	—	32,00	31,75
Lwów	27,00	27,00	27,00	27,00	27,00	—
Lublin	—	—	—	—	—	—
Owies						
Warszawa	30,50	29,50	—	29,50	30,70	29,00
Poznań	27,00	—	27,00	—	26,50	26,25
Lwów	24,00	24,00	24,50	24,50	24,50	—
Lublin	—	—	—	—	—	—

Rynek zbożowy w ubiegłym tygodniu cechowało znaczne ożywienie przy mocnej tendencji cen. Jeśli doszukiwać się przyczyn zwyżki, to należy wymienić trzy. Pierwsza to zwiększone zapotrzebowanie ze strony młynarzy, którzy zdążyli już część zapasów zrealizować i tem usunąć nadmierną podaż maki. Z drugiej strony trwające jeszcze w polu roboty, nie pozwalają na normalny dowóz zboża do stolicy, a jak potwierdzają się coraz bardziej wersje głosz, ziemianie mają zamiar trwać w rezerwie przez czas dłuższy, spodziewając się osiągnąć za zboże lepsze ceny, czyli jednym słowem, dowóz zboża przez pewien czas jeszcze będzie ograniczony. Trzecią wreszcie przyczyną jest wzmocnienie na skutekultima miesiąca zakup zboża przez eksporterów. Wszystkie powyższe wymienione przyczyny spowodowały zwyżkę cen zboża na rynku wewnętrznym o 1—2 złotych na 100 kg. Należy także wspomnieć o ciekawym zjawisku na rynku międzynarodowym, które nie miały wpływu posiadania na nasz rynek wewnętrzny i zamierzenia eksportowe na dalszą przyszłość. Jak sprawozdania tygodniowe z rynków zagranicznych wskazują, kraje, zaliczane do grupy eksportujących zboże, notują ceny zboża wyżej, niż ubiegłego tygodnia. Do nich zaliczamy w pierwszym rzędzie giełdy w Chicago, New - Jorku i kanadyjskie, gdzie ceny zboża podniosły się przeciętnie od 3—4 centy na buszlu. Odwrotne zjawisko obserwujemy na giełdach t. zw. krajów importujących, gdzie ceny zboża, jak to ma miejsce na giełdzie berlińskiej, zdradzają tendencje wyraźnie słabszą. Jak widać sa to skutki akcji krajów importujących zboże, zmierzającej do obniżenia cen na rynku światowym, by móc zakupić dla siebie potrzebne zapasy zboża po cenie niższej. Czy jednak akcja ta zostanie uwieczniona pomyslnym skutkiem jest rzeczą bardzo wątpliwą. W każdym razie należy przynajmniej ten fakt tłumaczyć politykę ziemian, którzy wstrzymują się od rzucania większych ilości zboża na rynek w obawie, że zostanie wywiezione zagranicę po cenie niskiej, gdy później będzie o wiele wyższą od obecnej.

Wyroby włókiennicze.

Na łódzkim rynku wyrobów bawełnianych, wskutek trwających ciągle jeszcze świąt żydowskich, w ubiegłym tygodniu większego ruchu nie było. Targowano wprawdzie w przerwach między świątami nieźle, nie można jednak powiedzieć, że ruch panował tutaj w całej pełni. Według przewidywań zarówno przemysłowców, jak i hurtowników, ożywienie nastąpić winno zaraz po świątach żydowskich, to znaczy z początkiem bieżącego tygodnia. Wszyscy sa przekonani, że zapotrzebowanie klienteli wzrośnie ogromnie, tembardziej, że przed świątami, kupcy nie chcieli angażować się zbyt przy zakupach, woleli bowiem przesunąć termin płatności swych zobowiązań o kilka tygodni. Zapasy więc dotychczasowe sa już prawie że zupełnie wyczerpane, zarówno wiec kupcy miejscowi jak i prowincjonalni i z innych dzielnic Polski, będą musieli poczynić obecnie większe zapasy towarów, by zapłacić swe składki. Jeżeli chodzi o warunki pokrycia, to nie uległy one narazie żadnej zmianie. W

dalszym ciągu bowiem przyjmowane jest pokrycie częściowo gotówkowe, częściowo zaś wekslowe, z terminem dochodzącym do dwóch miesięcy. Jak się dowiadujemy w sferach hurtowniczych, jedna z największych firm włókienniczych łódzkich próbowała w dniach ostatnich podnieść ceny na wszystkie swe artykuły o kilka procent, korzystając z niebywałego wprost popytu, jakim cieszą się na naszych rynkach jej wyroby. Ponieważ jednakże hurtownicy łódzcy absolutnie nie godzili się na płacenie cen wyższych, twierdząc, że niema narazie żadnych podstaw zwyżki, cenniki pozostały bez zmiany. We wszystkich innych firmach łódzkich ceny manufaktury pozostały zupełnie bez zmiany, za wyjątkiem niektórych, jak na przykład Silbersteina, który, wobec tego, że nie może konkurować z fabrykami innymi, ceny niektórych swych towarów o kilka procent obniżył. Zaznaczyć należy, że niezmiernie poszukiwany był w ostatnich dniach artykuł fabryki Biedermana — damska „Genua D.“ Firma, celem pokrycia zapotrzebowania zmuszona była dostarczać swym stałym odbiorcom tylko po kilka sztuk tego towaru.

Jak wiadomo, ceny bawełny w ostatnich dniach, na skutek wiadomości ogłoszonych przez wydział statystyczny amerykański o tegorocznych zbiorach bawełny, które przedstawiają się bardzo okazale, dochodzą bowiem do liczby 15.810.000 bel, bardzo poważnie spadły. W sferach hurtowniczych zapatrują się na obecny spadek cen bawełny w ten sposób, że uważają, iż spowodować on musi zniżkę cen wyrobów tak, że niektórzy hurtownicy już obecnie wstrzymują się z dokonaniem większych transakcji i nie zakupują znaczniejszych partii towarów.

Na łódzkim rynku towarów wełnianych nie odczuwano narazie większego ruchu. Zarówno przemysłowcy, jak i hurtownicy branży wełnianej uważają, że ożywienie nastąpi już w dniach najbliższych, zapotrzebowanie bowiem klienteli jest znaczne, a zapasy towarów zakupione dotychczas, były stosunkowo niewielkie.

Drzewo.

Głównym drzewnym rynkiem zbytu, zwłaszcza idącego przez Gdańsk, jest nadal Anglia. Angielska prasa fachowa potwierdza, iż Szwecja i Finlandia podwyższają ceny materiału, ciesząc się dobrym popytem, co dla importera oznacza, wobec zwyżki frachtów, dalsze i to dość znaczne obciążenie. Londyn poszukuje po 15 standardów 2x3, 2x7, 2x7, 2x8, 3x7, 3x8 i 75 standardów 2x4 po cenie ctf £. 13,15. Cena materiału z dopływem doszła do £. 12,5 ctf Londyn, dobre specyfikacje notują po £. 12,10 i pójdą prawdopodobnie jeszcze bardziej w górę. Ostatnio poszukiwano ctf Liverpool sośniny różnych wymiarów po £. 15,5 — nadających się przedewszystkiem do celów budowlanych. Znamienny jest ten fakt, że już teraz poszukuje się dostaw do Anglii w styczniu, a nawet wkwietniu. Anglia kupowała w tym roku bardzo ostrożnie i mało. Zapotrzebowanie jest bez względu na strajk górników bardzo znaczne i należy się spodziewać większego popytu szczególnie wntczas, kiedy zarówno Finlandia jak i Szwecja wyprzedzą swoje zapasy. Wobec tego przypuszczać należy, że Gdańsk pozostanie w zimie jedynym źródłem zakupu. Ceny dostaw z późniejszym terminem idą w górę. Położenie na rynku slegprów jest beznadziejne. Nieznacznych obrotów dokonano po sh. 5 d. 10 franko Gdańsk. Sytuacja może się jedynie wntczas polepszyć, jeśli produkcja w Polsce dozna ograniczenia. Popytu na jesion niema, zresztą zapasy gdańskie sa dość znaczne.

Rynek niemiecki wykazuje nadal silniejsze usposobienie. W poszukiwaniu sa boki bez seków i materiał przetarty w lecie. W ostatnich dniach sprzedano drzewa splawionego woda jakieś 10.000 m do Berlina. Jedną partię 5.000 m., zawierającą około 70 proc. materiału, nadającego się do przetarcia, sprzedano po 28 sh. loco Solec pod Bydgoszczą, drugą partję, składającą się przeważnie z budulca i tylko mało drzewa, nadającego się do przetarcia, również po 21—22 sh. loco Solec. Ceny obowiązujące franco wagon Gdańsk: materiał tarty, wymiary angielskie u/s świerk i jodła — £. 9,5 do £. 9,10, materiał tarty, wymiary angielskie u/s sosna — £. 9 do £. 9,26, jeden i drugi materiał z pod pily

— £. 8 do £. 8,5, slegpry 5 s 10 d za sztukę, podkłady 2 s 6 d za sztukę, dąb okrągły do 50 cm £. 4 za m³, dąb okrągły od 50 cm £. 5 do £. 5,10 za m³, klepki memelskie £. 14 do £. 15 za kope, bindry 40 sh. za kope redukcyjna, słupy telegraficzne 21 sh. za m³, kopalniaki 11 sh. do 11 s 6 d, osika 43 sh. do 45 sh. za m³ franco granica niemiecka, papierówka £. 2,70 za m³ franco granica niemiecka.

Cement.

Na rynku cementu dało się zauważyć w ostatnich tygodniach dość znaczne ożywienie. Przyczyn tego ruchu sa następujące: 1. Wzmoczony ruch budowlany i intensywniejsza praca na budowach wskutek bliskiego końca sezonu. Wielkie ilości cementu biera kooperatywy oraz rząd na budow gmachów rządowych. 2. Znaczne zapotrzebowanie na cement ze strony prowadzącej inwestycje w kilku miastach prowincjonalnych. 3. Rozbicie syndykatu cementowego i powstała stad silna konkurencja między poszczególnymi grupami i firmami — która w konsekwencji doprowadziła do poważnej zniżki cen. 4. Opanowanie rynków zagranicznych dzięki dobre zorganizowanemu zagranicznym biurom sprzedaży i wybornej jakości naszego cementu przy konkurencyjnych cenach. Horoskopy dla przemysłu cementowego sa niezłe. Wiele jednak zależy od ruchu budowlanego, będącego podstawą tego przemysłu. Właściciele cementowni spodziewają się również, że rząd rozpocznie w przyszłym roku budowę rozmaitych obiektów i przeprowadzi cały szereg ulepszeń, które korzystnie odbiją się na rozwoju przemysłu cementowego. Chodzą słyuchy, że większe cementownie dają do przywrócenia syndykatu, ażeby uniknąć wzajemnego obniżania cen, zwłaszcza, jeśli chodzi o eksport.

Gwoździe i drut.

W ostatnich dniach dało się zauważyć w tej branży pewne ożywienie. Ze względu na bardzo poważną poprawę wypłacalności wśród kupców — udzielała hurtownicy rozległego kredytu. Kupcy warszawscy i łódzcy biorą towar częściowo nawet za gotówkę. Kresy natomiast i prowincja kryją zależność przeważnie weksłami. Ruch w fabrykach również znacznie się ożywił. Otrzymały one przedewszystkiem zamówienia rządowe na druty telegraficzne, następnie zamówienia na gwoździe ze strony kooperatyw budowlanych i prywatnych przedsiębiorców budowlanych, a poatem zamówienia od wielkich hurtowników. Surowiec, potrzebny do produkcji znajduje się w kraju w dostatecznych ilościach i otrzymywany na kredyt. Fabryki sprzedają towar częściowo wyłącznie za gotówkę, stałym natomiast odbiorcom udzielały następujących warunków: 40—50 proc. gotówka, reszta na weksle do trzech miesięcy. Przy transakcjach czysto gotówkowych wynosi rabat 15—20 proc. Zagranicę narazie nie eksportujemy, ponieważ konkurencja jest zbyt silna. W ostatnich dniach otrzymaliśmy jednak nasi przemysłowcy liczne zapytania z krajów bałtyckich i bliskiego Wschodu.

Artykuły piśmiennicze.

Rynek materiałów piśmiennych obejmuje papier wszelkiego gatunku, atrament, tusz, farby szkolne, gume arabska, lak, ołówki, pióra, obsadki, księgi handlowe, bibuły, zeszyty, linje szkolne i biurowe i t. p. Sezon w tej dziedzinie produkcji stanowią miesiące: sierpień, wrzesień, październik. Fabryki pracują nietylko na zamówienie, lecz i na zapas. W 1926 roku w pierwszym półroczu tak produkcja, jak i konsumcja spadły w stosunku do ubiegłego roku o 50 proc. Dopiero w ostatnich miesiącach nastąpiła pewna poprawa. Zapotrzebowanie wewnętrzne rynkowe jest pokrywane w 65 proc. przez produkcje krajową. Fabryki materiałów piśmiennych w różnych dziedzinach pracują usilnie nad wyparciem konkurencji zagranicznej i to ze skutkiem. Tak na przykład jeszcze w 1923-24 roku nasz rynek był wprost zalewany przez ołówki niemieckie i czeskie, obecnie zaś nasze ołówki jedyne w Polsce fabryki Majewskiego prawie że całkowicie wyparły obca konkurencja. Do zwalczania zagranicznej konkurencji wielce przyczyniło się Ministerstwo Oświaty, które w swym okólniku do szkół zwróciło się z apelem do uczniów i uczennic, aby nie kupować ołówek zagranicznych. Importuje się jedynie tylko najwyższe gatunki ołówek niemieck-

kich i czeskich. Papeteria krajowa — oprócz gatunków luksusowych zaspakaja całkowicie zapotrzebowanie wewnętrzne - rynkowe. W innych dziedzinach produkcji materiałów piśmiennych częściowo pokrywane są zapotrzebowanie wewnętrzne produkcja krajowa, częściowo importujemy z zagranicy, zwłaszcza najwyższe gatunki towarów. Przywóz z zagranicy idzie przeważnie z Austrii, zwłaszcza z Wiednia, Niemiec i Czechosłowacji, oraz małe ilości z Francji (zwłaszcza tusz). Obecnie wvóz obcych materiałów piśmiennych jest regulowany specjalnie wydanymi pozwoleniami ze strony odpowiednich władz rządowych.

Eksportujemy nasze wyroby jedynie do Gdańska oraz robione sa starania wywozu materiałów piśmiennych do Rumunii. W roku zeszłym wysyłałiśmy krajowe stalówki do Rosji. Odbiorcami materiałów piśmiennych sa przeważnie sklepy z materiałami piśmiennymi oraz biura tak prywatne, jak i rządowe. Nasze materiały piśmiennicze, a zwłaszcza gatunków średnich, odpowiadają co do jakości takim samym gatunkom zagranicznym, zaś w cenie jednak sa droższe. Tylko dzięki wysokim cdom, które na materiały piśmiennicze wynosi 10 zł od kg. (z wyjątkiem stalówek, za które płać do 7—8 zł), nasze wyroby mogą utrzymać się na rynku. Obecnie w związku z wojną celna i toczącymi się rokovaniemiami handlowymi, Niemcy żądają dziesięciokrotnego zniżenia cła na wvóz do Polski niemieckich materiałów piśmiennych. Uwzględnienie postulatów niemieckich zabiłoby ostatecznie słaba finansowo polska produkcje materiałów piśmiennych. Surowiec na materiały piśmiennicze znajduje się albo w kraju, albo importujemy go z zagranicy. Długotrwały ostatni strajk w papierniach nie odbił się na cenie wyrobów z papieru, lecz jedynie opóźnił zaopatrzenie hurtowników w towar. Odbiorcy płać gotówka, lub częściowo gotówka i reszta weksłami 2 lub 3 miesięcznymi, względnie otrzymują otwarty rachunek. Wywiązywanie się z obowiązków wekslowych w stosunku do 1925 r. i pierwszych miesięcy 1926 roku uległo od marca 1926 r. dość znacznemu poprawieniu. Fabryki materiałów piśmiennych pracują kapitałami wyłącznie krajowymi. Bank Polski udziela kredytów w ilości niewystarczającej. Niedomagania streszczają się głównie w drogim kredycie i zbyt wysokich świadczeniach socjalnych. Konjunktury na przyszłość przedstawiają się naogół niezłe, a dla papeterii dobre, o ile droga reorganizacji produkcji staniemy się zdolni do konkurencji z zagranicą.

Co podrywa nasz kredyt zagraniczny?

Jest rzeczą niezbitnie stwierdzoną, że istnieje ścisła łączność między stosunkami politycznymi i gospodarczymi danego kraju, t. zn. że te dwie dziedziny nawzajem oddziałują na siebie oraz uzupełniają się. Dlatego też nie rozwiąże się kwestji stabilizacji stosunków gospodarczych kraju bez współdziałania czynników politycznych. Najważniejszym momentem, o który przedewszystkiem chodzi w tym wypadku jest to, aby stosunki polityczne gwarantowały mogły maksimum spokoju, w jakimby praca gospodarcza odbywać się mogła. W atmosferze pokoju rodzi się i utrwała zaufanie, jakim obdarzać się mogą państwa w dziedzinie gospodarczej, co jest specjalnie ważne ze względu na międzynarodowe stosunki kredytowe.

Potwierdzenie powyższego zapatrywania znaleźć możemy na stosunku zagranicy do naszego życia gospodarczego. W swoim czasie np. pisaliśmy, że Tow. Kredytowe Ziemskie w Warszawie rozpoczęło z grupa Harrimana pertraktacje w sprawie odstąpienia wymienionej grupie pakietu listów zastawnych dolarowych na sumę 3 milionów dolarów. Grupa Harrimana dostała opcje do dnia 1. b. m. Obecnie termin minął, a Harriman nie udzielił oczekiwanej odpowiedzi, z czego wynika, że transakcja nie dojdzie do skutku. Ta główna przyczyna niepowodzenia sa nasze nieustalone stosunki polityczne, które wywołują ciągłe niespodzianki i powikłania, zniechęcające kapitał zagraniczny do angażowania się w Polsce. Nieustabilizowane stosunki w kraju uniemożliwiają doprowadzenie do skutku rozpoczętych przez inicjatywę prywatną starań o pozyskanie kapitału zagranicznego. Niepewna sytuacja, wywołana przez wypadki majowe, doprowadziła do tego, że np. Tow. Kredytowe Ziems-

skie w Warszawie nie mogło zrealizować w całości operacji z angielską grupą finansową tak, że zamiast spodziewanego 1 miliona dolarów otrzymało w swoim czasie tylko 280.000 dol. z tytułu ulokowanych listów zastawnych. Musimy jeszcze raz podkreślić, że w interesie naszych starań o kapitał zagraniczny leży jaknajszystsza konsolidacja i stabilizacja wewnętrznych stosunków polityczno-gospodarczych, gdyż w razie przeciwnym jak największe starania w kierunku współpracy finansowej z zagranicą do żadnego skutku nie doprowadzą.

SPRAWY SKARBOWE

(s) **Dochody Monopoliu Spirytusowego.** Monopol Spirytusowy wpłacił za ubiegły wrzesień do Centralnej Kasy Państwowej 25 mln. zł i oprócz tego 8 mln. zł tytułem należności (1 zł od litra) na rzecz związków komunalnych. Łącznie przeto dochód monopolu spirytusowego we wrześniu wyniósł 33 mln. zł.

KRONIKA GOSPODARCZA

(k) **Kurs złotego.** Na wczorajszej giełdzie walutowej w Warszawie zwykłe osiągnęły Paryż i Belgia, drobna zaś niższe obserwujemy przy Szwajcarii. Ogólna ilość obrotów przekraczała 395.000 dolarów, z czego 8% przypada na dolary efektywne, a niespełna 80% na walute amerykańską wogóle. Zapotrzebowanie zostało całkowicie pokryte przez Bank Polski. Dolar w obrotach prywatnych kształtował się 9.01½—9.02, a Bank Polski płacił nadal utrzymywane kursy, a więc 8.95 za waluty i 8.98 za dewizy. Dziś rano dolar w obrotach prywatnych w Warszawie 9.02 i złoty w Gdańsku w stos. do dolara 9.00.

(k) **Gene złota** ustalono na dziś w wysokości zł 5.9816 za gram, czyli 1

złoty w złocie odpowiada 1.7366 zł obiegowych.

(k) **Kurs marki niemieckiej i guld. gd.** Bank Polski, Oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mkn. 213.80 zł i za 100 guld. gd. 173.25 zł. (k)

(k) **Zmiany w bilansie Banku Polskiego.** Zapotrzebowanie walut na pokrycie zobowiązań państwowych w ub. miesiącu było poważne, przekroczyło równowartość 2 mln. dolarów. Dlatego pomimo normalnego napływu walut z eksportu bilans za ostatnią dekadę ubiegłego miesiąca wykazuje zmniejszenie zapasu netto dewiz i walut o około 3 miliony zł parytetowych, natomiast saldo walutowe z całego miesiąca wykazuje przyrost ponad 2 miliony zł. Na 30. ub. miesiąca obieg banknotów wyniósł 581.447.000 zł, a biletów zdawkowych i bilonu 426.720.000 zł.

Urzędowa Cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

z dnia 6 października 1926 r.
Warunek: Handel hurt. fr. st. zał. ładunki wag. dost. zaraz za 100 kg w złotych.

Zyto	33,00—34,00
Pszonica	42,00—45,00
Jęczmień	25,00—27,00
Jęczmień browarowy	30,00—33,50
Owies	25,25—26,75
Mąka żytnia 70% z wł. stand.	50,75
65% " "	52,25
Mąka pszenna 65% " "	67,00—70,00
Otręby żytnie	20,25—21,25
Otręby pszenne	22,00
Rzepak	64,00—67,00
Ziemniaki jadalne	6,40—6,80
Ziemniaki fabryczne	5,30—5,50
Groch Viktorja	65,00—80,00
Gorzycza	60,00—80,00

*) Cena transakcyjna; ceny bez gwiazdki informacyjne.

Usposobienie słabsze.

UWAGI: Groch Viktorja w wyborowych gatunkach ponad notowania.

Obecna waga standardowa: a) na żyto po-

znańskie i pomorskie 690,5 gr (116,8 f. w. h.), b) na pszenicę poznańską i pomorską 741,5 gr (125,6 f. wagi hol.) c) na jęczmień browarowy poz. i pomorski 671 gr. (113 f. w. h.)

Notowania maki żytniej na podstawie ustalonego standardu.

TARGOWICA MIEJSKA.

Urządowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, dnia 5. 10. 1926. Spędzono wołów — buhaj — krów — bydła 446, świń 1124, cieląt 306, owiec 407, kóz —

Razem 2283 zwierząt.
Ceny loco targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi.

Płacono za 100 kg żywej wagi za:

- Bydło:**
- a) pełnomięsiste, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej 138—140
 - b) pełnomięsiste młodsze 120
 - c) miernie odżywione młodsze i dobre odżywione starsze 100—104

- Jalówki i Krowy:**
- a) pełnomięsiste, wytuczone jalówki najwyższej wartości rzeźnej 156—158
 - b) pełnomięsiste, wytuczone krowy najwyższej wartości rzeźnej do l. 7 134
 - c) starsze wytuczone krowy i mniej dobre młodsze krowy i jalówki 116—118
 - d) miernie odżywione krowy i jalówki 98
 - e) licho odżywione krowy i jalówki 80

- Cielęta:**
- b) najprzedniejsze cielęta tuczne 198—200
 - c) średnio tuczne cielęta i najprzedniejsze ssaki 186—190
 - d) mniej tuczne cielęta i dobre ssaki 170—172
 - e) liche ssaki 150—160

- Owce:**
- a) liche jagnięta i owce 110
 - b) miernie odżywione skopy i owce 80

- Świnie:**
- b) pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi 238—240
 - c) pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi 230—232
 - d) pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi 226
 - e) mięsiste świnie ponad 80 kg. 210—220
 - f) maciory i późno kastraty 180—220

Przebieg targu normalny.

Koniec części redakcyjnej.
Za rękopisy niezamówione Redakcja nie odpowiada.

SZWEDZKIE *Konfetti* CUKIERNIKI ŚMIETANKOWE SĄ NIEDOŚCIIGNIONE
FABRYKA W LESZNE (WIELKOPOLSKA)

Przedstawicielstwo:
Z. Antoniewicz, Poznań, Młyńska 3.
Tel. 3880 Pw 2919/20-40,568 Tel. 3882

Czekoladki
Cukry
Konsery
OWOCOWE

Pw 2918-64,444

Clardelli
SZWAJCARSKA FABRYKA CZEKOŁADY
WARSZAWA

Moje zęby pielęgnuję tylko pastą *Angelus*
PARFUMERIE-DISTILLERIE STAROGARD (Pomorze)
Pw 2108 - A 92

SPOJRZYJ NA SWOJ KAPELUSZ

bo każdy inny go ogłasza **NOWE** korzystnie sprzedaje **TOMASEK** POZNAŃ, Pocztowa 9, obok Kasy Chorych. **STARE** w krótkim czasie odnawia

W poniedziałek, 4. X. 1926 r. o godz. 11 przedpołud. zasnął w Bogu po krótkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz najdroższy ojciec, teść, dziadek i wuj, s. p.
Anastazy Kamiński
przeżywszy lat 87. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 7 brn. o godz. 5 po południu z domu żałoby w Kostrzynie, zw 5456
W żalu pogrążona rodzina.
Kostrzyn — Poznań.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci naszego nicodżałowanego ojca, s. p.
Ignacego Janiaka
odprawi się za spokój Jego duszy zw 5468
msza św.
w piątek, dnia 8 października r. b o godz. 8,30 w kościele Farnym.
Ks. Stefan Janiak.

Wróciłem
Dr. Karol Stark
specjalista w chorobach skóry i pęcherza
Gwarna 11. zw 5315

Wróciłam
Józefa Konieczna
egzaminowana masażystka.
Poznań, ul. Zacisze 3 II p. przy ul. Jasnej.
Wiedzę fachową udoskonaliłam przez praktykę w uzdrowisku „Solanki” w Inowrocławiu i panie mogą się z całym zaufaniem w moją opiekę udać. zw 5449

Uczni
do składu konfekcji męskiej poszukuje się zaraz. Oferty z odp. świadectw do eksp. Kurj. Poza. pod zw 5458

Salon mód damskich
wykonuje na miarę wykwinną garderobę damską jak:
suknie, płaszcze, kostjomy, futra, amazonki, podług najnowszej mody.
ST. SZYMAŃSKI, Wielkie Garbary 33.
Ceny przystępne. zw 5362 Ceny przystępne.

Lustrzany połysk

Urbin Mw 92
Skład fabryczny B. SCHMIDT, Poznań, ul. Wierzbicice 15, telefon 51-51.

Cukiernię
w śródmieściu kompletnie urządzoną natychmiast sprzedam.
Zgłośz. Kurj. Pozn. zw 5447

80 tys. zł ulokuję jako **czynny współnik**
w dobrym przedsiębiorstwie. Oferty do Kurjera zw 5433

Mydło Kollontay z pralką.
Mydło „Kollontay” wyrabia się ze szlachetnych surowców, lecz nigdy z tłuszczu padliny, które nadaje białźnie wstrętny zapach. Szan. Pani raczy sobie to zapamiętać żądając zawsze tylko mydła „Kollontay z pralką” a świeży przyjemny zapach białziny ucieszy Panią.
Generalni zastępcy na Woj. Poznańskie i Pomorze:
Kłaczyński i S-ka, Poznań, W. Garbary 21.
Tel. 24-78.

Poszukuję kupna **MAJĄTKU ZIEMSKIEGO**
od 1500 do 2000 mórg z dobrą glebą i komunikacją. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego pod zw 5452

Masz zniszczony garnitur?
Chesz eleganckowylądać? **Idź**
do Farbiarni Proebstla ul. Podgórna 10.
„ Ratajczaka 34.
„ Strzelecka 1.
„ Kraszewskiego 17
„ Poczta 27.
Chem. czyszczone ubranie w naszym zakładzie wygląda jak nowe.
Pw 2434-38,373

Wielka Nagroda!

czeka tego, kto za drobne oszczędności kupi sobie los do I. klasy 14 Polskiej Państwowej Loterii Klasowej

w największej i najszcześniejszej kolekturze
Górnośląskiego Banku Górnico-Hutniczego, Sp. Akc.

Telefon nr. 24-38

Katowice, św. Jana 16.

P. K. O. konto nr. 304761

Główna wygrana zł 500 000

poza to wygrane po zł 300.000, 200.000, 100.000, 50.000, 25.000 i t. d. na ogólną sumę 12.160.000 zł. Loteria ta jest najlepsza w świecie, ponieważ posiada wszystkiego 80 000 losów, na które w pięciu klasach pada 40 000 wygranych i jedna premia, a zatem co drugi los wygrywa!

Cena losów: 1/4 losu 10 zł, 1/2 losu 20 zł, 1/1 losu 40 zł.

Ciągnięcie I. klasy odbędzie się dnia 14 i 15 października.

Już wszyscy wiedzą, że w naszej szczęśliwej kolekturze padają największe wygrane. Nie reklama a rzeczywistość. U nas nikt przegrać nie może! W poprzednich 12 i 13 loteriach wypłaciliśmy wygranych z górą milion złotych. Z większych wygranych padły u nas zł 50.000 na nr. 26 104, zł 30.000 na nr. 15 054, zł 10.000 na nr. 52 122, po zł 5.000 na nr. 37 809, 53 459, po zł 3 000 na nr. 5 393, 20 943, 32 354, 53 477 i poza to wiele innych większych wygranych. zw 1836

A więc kto wygrać chce, niech spieszy do nas po szczęśliwe losy.

Plany gry bezpłatnie.

Listowne zamówienia załatwiamy odwrotną pocztą.

(W tym miejscu wyciąć i przelać nam pocztą).

Karta zamówień.

Do najszcześniejszej kolektury
 Górnośląskiego Banku Górnico-Hutniczego S. A.
 Katowice, ul. św. Jana 16.

Niniejszem zamawiam do I klasy Państwowej Loterii Klasowej:

- _____ losów ćwiartek po zł 10,—
- _____ losów połówek po zł 20,—
- _____ losów całych po zł 40,—

Należność za zamówione losy wpłacam na konto P. K. O. No. 304761, lub proszę mi przelać za zaliczką.

Imię i nazwisko: _____

Dokładny adres: _____

(K. Pozn.)

Słomę Inianą

kupuję wagonowo. Oferty do Kurjera Pozn. pod zw 5451

Fiat 501

6/21, dobrze utrzymany, z starterem, gotowy do jazdy, tanio sprzedam. Zgłoszenia „PAR“, Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. 40,756. Pw 2935-40,756

Odkurzenie

z kurzu i wszelkich zarodków aparatem Elektrolux przeprowadzam. Czyszczenie i froterowanie parkietu. Instytut czyszczenia i odkurzenia Woźna 11. zw 5459 Telefon 1560.

NA SEZON ZIMOWY

Golfy, kamizelki damskie, męskie i dziecięce, swetry, trykoty zimowe oraz bieliznę, pończochy i rękawiczki

Przy większym zakupie rabat

poleca w wielkim wyborze po cenach niskich zw 5457

BERNARD FIETZ
 Półwiejska 2.

Koncerty popołudniowe

od 5—7,30

Pw 2931-40,753

przy znacznie niżonych cenach znowu zaprowadzone w kawiarni

„Nowy Świat”

ul. Kantaka 8/9

Telefon 33-69

Telefon 33-69

Od 1. X. 1926 koncertuje

słynna orkiestra Bałalajek

w strojach narodowych z współdziałaniem REDENA, króla humoru, ulubieńca publiczności.

RESTAURACJA RZYMSKA, ul. Matejki 56.

W czwartek, 7. 10. od godz. 6 wieczorem

wieprzobicie

na które Szan. gości, Znajomych i Sympatyków jaknajprzejmiej zapraszam. Z poważaniem Hadrýs, gospodarz

Dobrze pielęgnowane piwa i wódki. Codzienny wypiek dobrych ciast. Koncert codziennie od godz. 6-tej. Smaczne obiady.

2000 złotych

kto pożyczyci zaraz za dobrem wynagrodzeniem i miesięczną spłatą. Oferty do Kurjera Pozn. pod zw 5448

27 000 zł

wypożyczyci, także po 10 000 zł lub kupię kamienicę albo przy wpłacie 25-35 000 majątek ziemski gospodarstwo ładnie odbudowane. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zw 5465

Harmonję w małżeństwie — Spokój w rodzinie
 zapewnia dobrze funkcjonujący

RADJOAPARAT

a taki nabyć możesz tylko w firmie

„RADIUS” - Poznań, św. Marcin 62

nr 1910

Telefon 24-82

LOKAL BIUROWY

frontowy składający się z 5-ciu ubikacyj z dwoma wejściami przy ulicy przynypalnej zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zw 5463

haha.ha nie rozedrzesz **UBIORU**
 ZE SKŁADU FABRYCZNEGO
JÓZEFA WAGOWSKIEGO i Sⁿⁱ
 ul. ŻYDOWSKA 10
 - POZNAŃU.

NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO
 ZAKUPU UBIORÓW
 MĘSKICH
 DAMSKICH
 I DZIECIĘCYCH

PRZYJDZ! ZOBACZ! A PRZEKONASZ SIĘ!

z Pw 2870/1-39,236/7

nowo otworzony skład

nasz jest dobrze zaopatrzony w najnowsze fasony z towarów najlepszych i bezkonkurencyjny w cenie i gatunku.

Zamienię mieszkanie w Poznaniu na mieszkanie w Warszawie.

Zamienię ładne pięciopokojowe mieszkanie w centrum Poznania na takie lub większe w Warszawie (ewentualnie z dopłatą) lub blisko pod Warszawą. Łaskawe zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 5439

SKŁAD

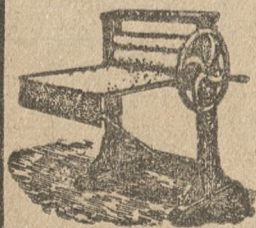
delikatesów, ryb i zwierzyny w centrum miasta z kuchnią i piwnicą nadający się do wszelkiej pokrewnej branży jak np. fabrykacji i sprzedaży cukierków, do oddania w pełni sezonu za 15 000 zł z towarem. Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Pozn. pod zw 5429

Do wdzierżawienia lokale handlowo-przemysłowe

przy Walech Zygmunta, w bliskości Zamku (4 ubikacje odpowiednie na biura lub leższy przemysł). Zgłoszenia piśmienne z podaniem referencyj do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 5401

2 pokoi

próżnych lub ubikacyj handlowych na parterze lub I piętrze tylko w centrum miasta poszukuję celem dzierżawy. Zgłoszenia do „PAR“, Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. 55,131 Pw 2929-55,131

Magle 3wałkowe

do użytku domowego polecam
A. KOSZEWSKI
 Poznań, Stary Rynek 61.
 Skład żelaza.
 Pw 2774-5-39,74/5

Ziemniaki

zw 5373

adalne i fabryczne kupuje stale po najwyższych cenach dziennych Stanisław Drozdowski, Poznań — Dom komisyjno-zbożowy Specj. ziemniaki.

Tel. 2625. Aleje Marcinkowskiego 26. Adr. teleg.: Esdepo.

Diesel-Motor

40 km. nowy, stojący wolnoobrotowy na bardzo dogodnych warunkach sprzedam. Łaskawe oferty proszę do eksp. Kurj. Pozn. pod zw 5467

Bulldog-Lanza

Motor samopojazdowy 12 P. S. z obręczami żelaznymi, prawie nowy, mam tanio do oddania i do obejrzenia

Paweł Seler,
 Poznań,
 ul. Przemysłowa 23
 dw 2436

Kupna okazyjne

Śrutowniki używane, gruntownie zremontowane pod gwarancją zdolne do użytku

„Hansa”

przemiał godzinny do około 16 ctr

„Saxonia”

przemiał godzinny do około 15 ctr

„Rapid”

przemiał godzinny do około 15 ctr

Paweł Seler,

Poznań,
 ul. Przemysłowa 23
 dw 2434

Kupujemy stale po najwyższych cenach rynkowych:

zwierzyne, drób, jajka wiejskie, masło

w ładunkach wagonowych i zwykłych. Wszelkie popyłki prosimy kierować pod naszym adresem: Schles. Bahnhof, bahnlagernd. Rozrachunek i wypłata następuje zawsze szybko.

Gebriider Denda,
 Import und Grosshandlung
 Berlin No. 18, Weberstr. 60
 Adr. tel.: Butterwild, Berlin
 Mw 219

Poszukuje się zaraz

1 lub 2 pokoi

mniejszych, na parterze (ewentl. sutereny), nadających się na biuro i składnicę, możliwie z telefonem i światłem elektr. jak również przyległej małej remizy do przechowywania pustych skrzyń. Wyczerpujące oferty z podaniem szczegółowych warunków upr. się kierować do Kurjera pod zw 5454

AKIE CENY — PRZYSTEPNE DLA KAŻDEGO

ULSTRY 20 zimowe 75, 60, 42, 35 zł
PALTA 45 surdutowe 130, 90, 70 zł
UBRANIA 20 sportowe i gładkie 120, 90, 65, 45, 32 zł

Wykonanie miarowe, dobry krój!
 Materiały bielskich fabryk. Ceny niskie.
 Zapasy niewyczerpalne.

ANI SKLEP - EDMUND RYCHTER, POZNAŃ, WROCŁAWSKA 14 i 15.

HEMORIN

CZOPKI HEMOROIDALNE

USUWA SIĘ STAN ZAPALNY
 WAGODZA SOŁE SWEDEZKIE
 ZMIEJSZA KRWAWIENIE
 BADAĆ WE WSZYSTKICH STANACH!

MAJSTER KLAWE S.A. WARSZAWA

Lekarz Dr. med.
 przyjmie zaraz
zastępstwo.
 Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zw 5453

Kompletna młocarnia Lanz'a
 8 P. S. na średnią czynność, 1913 zbudowana, gruntownie zremontowana i zdolna do użytku, jest tania za gotówkę na sprzedaż. Oferty upraszam do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod dw 2435

Panie
 do propagowania nowego pierwszorzędного środka do prania za woj. Poznańskie poszukujemy. Reflektujemy tylko na dzielne, energiczne i wymowne osoby, w wieku od 22 — 35 lat, które moil. dotychczas podobne stanowisko z powodzeniem zajmowały. Działalność rozciąga się także na prowincję. Pracy zadawalającej pracy poważny dochód zapewniony. Osobiste zgłoszenia z świadectwem i wnioskiem w piątek, 8 bm. od godz. 4—6 po południu.
 ulica Pocztowa 33, I. ptr. prawo.
 Pw 2936-40 7-2

Poszukuje się na prowincji trzeźwego, solidnego **majstra do warsztatu maszynowego** dobrego fachowca w reparacjach maszyn. Zgłoszenia z kopiami świadectw do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod nr. dw 2420

SPEDYTORSTWO

kolejowe, skład węgla i zboża, duże magazyny, stacja benzynowa i naftowa Nobla etc. w większym, bardzo ruchliwym mieście powiatowym Wlkp. zaraz lub później do wydzierżawienia. Inwentarz może być dowolnie przejęty. Blizsze warunki poda się tylko poważnym reflektantom. Łaskawe zgłoszenia należy nadsyłać do „Par“, Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. 40,732. Pw 2914-40,732

Trio
 pierwszorzędne, w tem Jazz-Band, przyjmie pierwszorzędny hotel na prowincji od 15. X. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zw 5460

Fachowiec
 z branży drzewnej, dzielnicy w swym zawodzie, ebeznanym w handlu drzewa i tartaku, poszukuje zastępstwa lub odpowiedzialnej osoby, może złożyć gwarancję. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zw 5450

Magistrat miasta Kórnika ogłasza **Konkurs** na wakującą posadę inspektora rzeźni miejskiej. Reflektuje się tylko na siłę fachową, najchętniej na lekarza weterynarii narodowości polskiej. Praktyka prywatna zapewniona. Kandydaci zechcą swe wnioski wraz z życiorysem i odpisami świadectw nadsyłać do 15. 10. 1926 do tut. Magistratu. Pobory według umowy. Nieuwzględnione wnioski pozostaną bez odpowiedzi. Kórnik, dnia 28 września 1926 r. dw 2373
 Magistrat
 (—) Wolniewicz, burmistrz.

Sprzedż willi w Puszczykowie.
 Zarząd Og. Kolejowej Kasy Chorych w Poznaniu, Wąły Zygmunta Starego nr. 4 zamiejsza sprzedać swą willę w Puszczykowie, zarejestrowaną w księdze wieczystej Sądu Powiatowego w Poznaniu w tomie III, karta 87. Mieszkanie 4-pokojowe zaraz wolne.

Z kapitałem 40 tys. zł przystąpię jako **czynny wspólnik** do dobrego przedsiębiorstwa. Oferty do Kurjera zw 5432

UCZEŃ
 z ukończoną szkołą handlową potrzebny zaraz. **WOŹNIAK i KOSICKI** (dawn. Jacob Appel) Najstarszy Dom Delikatesów, Aleje Marcinkowskiego 7. Pw 2936-40 7-2

OGŁOSZENIA DROBNE
 Dwulitrowa średnica strony: milimetr 80 groszy.
 Znak oferty (na przykład: z 18 924, a 2 735, d 4 790 i t. d.) = 1 słowo.
 Drobiazgi przyjmują się do godziny 10.

SPRZEDAŻE

NAPRAWY
 zegarków zwykłych i drogocennych, biżuterji oraz wszelkich prac nowe i przeróbki z niemożliwych na modne, rytowanie herbów, monogramów, napisów itd. wykonuje się starannie i pod gwarancją. — Obwilkowski, Poznań, św. Marcina nr. 40. zdw 33 222

SKRZYDŁO
 „Bechsteina” w dobrym stanie za 1 800 zł na sprzedaż. Oferty Kurjer nr 173 filia St. Rynek.

FUTRA
 damskie, męskie, skóry, etole, peleryny wszelkiego rodzaju sprzedaje bezpośrednio Szan. Klienteli po cenach hurtowych. Każdy powinien skorzystać z wyjątkowej okazji nabycia taniego i dobrego futra w jedynym najtańszym składzie hurtowym futer. — K. Dobrowolska, św. Marcina 1. Uwaga na adres. zdw 32 937

VASELAN-PUDER
 (z lanoliną i wazeliną) goti ranki i wszelkie podrażnienia skóry. — Zadać w aptekach i drogerjach. zdw 32 406

DRUGERJE
 w Poznaniu z towarem za kilka tysięcy zaraz tania sprzedam. — Szewska 19. zdw 31 633

PODKOWY
 podkówek, buksy do wozów i plugi. M. Matusewski, Poznań, ul. Przemysłowa 22. zdw 28 895

MOTOCYKL
 1½ k. m. „Görcke”, niklowy, nowoczesny, mało używany za 500 zł sprzedam. T. Czerniak, Kórnik, nr 1996

PIERZE
 pach, gotowe pościelę korzystnie „Emkap”. Stary Rynek 79. II. Pw 2733-55.117

PODARKI
 ślubne, jubileuszowe imieninowe, jak: figury słupy, kosze do kwiatów, sztuczne alfenidowe, samowary, maszyny do kawy, lampy artystyczne, wazony, wazy itp. kupuje się najtaniej w specjalnym magazynie podarunków w firmie „Serwis”, Poznań, ul. 27 Grudnia 2. Pw 2798/39.116

SERWISY
 obiadowe i kawowe kupuje się najtaniej w specjalnym magazynie. Tam gdzie wybór obryzmi, już od 25 zł do 2 500 zł i to w firmie „Serwis”, Poznań, ul. 27-go Grudnia 2. Pw 2797/39.114

CUKIER
 miarki, kostkowy i pudrowy w każdej ilości lecz tylko hurtownie poleca po cenach bardzo przystępnych Piotr Michałowicz, Poznań, ul. Dominikańska 7, telefon biurowe 28-81 — 28-82

MEBLE
 jadalnie, sypialnie, pokoje meskie, kuchnie, wielki wybór, sprzedaje tania na raty Grzybowski, Matejki 7, telefon 66-80. Pw 2105-36.259

SPRZEDAM
 urządzenie dentystyczne, krzesło, wiertarkę, wulkanizator, maszyny do szlifowania etc. Wiśniewski, Chojnica, Pomorze, Mickiewicza nr. 35. zdw 33 000

KRYSTALY
 zagraniczne i krajowe jak: krużony, wazony żardynierki, talerze, salaterki, kielichy rzymskie, bonbonierki, karafki, zastawy, rozplacze, garnitury toaletowe w najlepszym gatunku (Bleikristall) sprzedaje po cenach fabrycznych specjalny magazyn kryształów „Serwis” 27 Grudnia 2. Pw 2796/39.112

SPRZEDAŻ
 okazyna! Kamienica narożnikowa, 14 ubikacji, przy głównej ulicy w Bydgoszczy, bez długu, zabudowania parterowe, mieszczące interes zbożowy, strutowanie z motorem naftowym własnym, skład paszy, kuźnię i stolarnię, prócz tego parcela narożnikowa 2640 m² z powodu stosunków rodzinnych zaraz w całości do sprzedania za cenę 28 tys. zł w gotówce. Wiadomość F. Hanusiak, Bydgoszcz, ul. Nowa 4. Pw 2905-63.527

DOBRZE
 zaprowadzony skład rzeźniczy w Poznaniu z 5 pokojowym mieszkaniem, warsztat z zapadem elektrycznym i stacją zaraz na sprzedaż. Zgłosz. do Kurj. zdw 33 342.

PIEKARNIA
 z mieszkaniem, w dobrym punkcie dobrze zaprowadzona, z powodu choroby zaraz do odstąpienia. Zgłosz. proszę składać do Kurj. zdw 33 332.

TOKARNIA
 używana z narzędziami do zapadu sila jest za przystępną cenę na sprzedaż. Zgłoszenia do „Par”, Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. 40.747. Pw 2922-40.747

POWOZY
 samochody odnawia bardzo tania lakiernia Poznań, Dąbrowskiego nr. 54. zdw 33 340

SKŁAD
 spożywczy, urządzenie, towar za 2 300 zł sprzedam. Adres wskazać Kurjer zdw 33 323.

WOZ
 roboczy 2½-calowy, z helą, używany sprzeda Wilamowski, Wrocławska 15, kuźnia. zdw 33 547

ROWERY
 od 190 zł poleca St. Rymkiewicz, Wielkie Garbary 9. dw 2200

CAŁKOWITA
 wyprzedż obuwia z powodu zwinięcia handlu za pół darmo. Słowackiego 29, z placu Asnyka. zdw 33 537

STENOGRAFIJ
 wyucza listownie wszystkich Instytut Stenograficzny, Warszawa, Kopernika 8. nw 1832

KAPELUSZE
 damskie tania wykonuje i przerabiam. Ul. Półwiejska 11. II p. Pw 2108/4 54.594/5

EMALJOWANIE
 rowerów uskutecznia tania i dobrze w własnych warsztatach skład rowerów „Kastor” — św. Marcina 55. n 1504

FUTRA
 meskie, kurtka, opozowy kolnierz 150, sportowe 200, czarne, seaołwy kolnierz 250, seaołwy 295. Hankiewicz, Wielkie Garbary 40, II. zdw 33 128/9

BIURKA
 debowa, szafa rozkładana tania na sprzedaż. Stolarnia, Różana 4. Pw 2926/7-40.742/3

PANIENKA
 do maszyny do trykotażu potrzebna. Plac Nowomiejski 9, 10—11 przed południem. zdw 33 679/80

KANAPY
 leżanki, kluby, materace najtaniej za gotówkę i raty. Strzelecka 31, skład kanap. zdw 33 842/3

SUCZKA
 (biały szpic), młoda, nadzwyczaj czujna na sprzedaż. Wielkie Garbary nr. 5, III prawo, front. Pw 2923-40.746

GARNITUR
 ośi z patent. buksami, 225 mm, grubość ośi 42 mm, mosiężne kapsle 120 zł, 4 resory 900×45×8 mm 6 pokładów 79 kg, a 130 = 102.70. W. Szytkowski i Syn, Poznań, ul. Wielka 20. Pw 2925-40.744

MASZYNE
 szewska (Singer) — cylindrowa sprzedam, Musia, Nowy Rynek 2 zdw 33 823

BROWING
 mały tania. Ratajczaka 27, III, front. zdw 33 794

SKŁAD
 rzeźniczy, 3 pokoje i warsztat do sprzedania. Gdzie? wskazać Kurjer zdw 33 737.

PIANINO
 w dobrym stanie sprzedam. Adres wskazać Kurjer zdw 33 739.

PIANINO
 czarne sprzedam. Adres wskazać Kurjer lub oferty zdw 33 759.

BOBROWY
 kolnierz i spód futra meskiego sprzedam. Szamarzewskiego 11, II, prawo. zdw 33 761

SPRZEDAM
 maszynę damską i skrzypce. Zórawia 5, I piętro, front. zdw 33 619

KON
 młody i mocny na sprzedaż. — Chwaliszewo 13. zdw 33 618

GOSPODARSTWO
 jak folwarczek, czyste, prywatne, 84 morgowa, ziemia pszenna, zabudowania maszynowe, dom piecu-ubikacyjny, 6 łaki, aleje owocowe, wraz żywym, martwym inwentarzem pod Poznaniem, cena 23 000, wpłaty 16 000. Zgłoszenia z zaliczką uprasza Bartkowiak. Dopiewo, stacja Dopiewo, pow. poznański. zdw 33 614

PLAC
 pod budowę na sprzedaż. Adres wskazać Kurjer zdw 33 632.

OBRUS
 pluszowy, obszyty brokatem na sprzedaż. Poplińskich 8, III p. prawo. zdw 33 625

SURDUT
 (gaskółka) z kamizelką, spodniami, wykonanie, materiał pierwszorzędne sprzedam zł 70. Średnia figura. Adres wskazać Kurjer zdw 33 626.

SPRZEDAM
 dom piętrowy zaraz przy Poznaniu, w którym mieści się restauracja i salka lub zamienie na dom ze składem kolonialnym albo towarów krótkich w mieście gimnazjalnym. Zgłoszenia do Kurj. zdw 33 621.

MASZYNA
 parowa bez kotła, 40—70 koni, znajduje się w dobrym stanie, jak nowa jest korzystnie do sprzedania. Lokomobila, traktor Lanz, nadaje się także do młócenia, z naciskiem 12 atmosfer., — budowana w roku 1918 jest do sprzedania. Ludwik Krystek, Koźmin. zdw 33 646

SPRZEDAM
 2 przyległe piękne ogródki działkowe przy ul. Bukowskiej. Zgl. Kurjer zdw 33 688.

LISA
 krzyżowego, jak nowy, tania sprzedam. Zaczisze 2, parter, (boćzna Jasnej). zdw 33 659

SZAFE
 do rzeczy oraz maszynę do szycia sprzedam. Matejki 46, parter, lewo. zdw 33 636

WOZEK
 dla chorego, wygodny sprzedam. Ul. Mylna 18. zdw 33 647

KASE
 „National”, prawie nowa sprzedam. Stefan Pahl, magazyn mebli, Głogowska 107. zdw 33 650

NA SPRZEDAŻ
 żelazna szafa ogniotrwała 171 wysoka, 60 głęboka, 85 szeroka. Edmund Michalski, Poznań, Wielka nr. 9. rw 206

FUTRA
 Błamy, etole, skórki oraz konfekcje poleca w wielkim wyborze po cenach reklamowych nowo otworzony skład futer „Futropol”. Bydgoszcz, Stary Rynek 27. Pracownia kuźnierska pod własnym kierunkiem. Wykonuje także wszelkie przeróbki. npw 1345

JADALNIE
 debowa na 12 osób sprzedam. — Adres wskazać Kurjer, filia Jeżyce jw 7059

UBRANIE
 granatowe, nowe na wysoką i szczerpłą figurę korzystnie na sprzedaż. J. Zajackowski, Grunwaldzka 15, parter. jw 7060.

MASZYNE
 do szycia (Singer) sprzedam. — Kowalska, Wszystk. Świątych 3. rw 205

SKŁAD
 z ubikacjami w centrum, z eleganckim urządzeniem, towarem lub bez, nadający się na każdą branżę natychmiast do odania. — Uważalniani będą reflektanci poważni i z gotówką. Oferty Kurjer zdw 33 787

ZNANY
 od lat 46 produktywny teren naftowy z długotrwałą, płytka ropa sprzedam na lat 25 kilkaset mórg po 200 zł morga każda ilość. Kurjer pod zdw 23 343.

PLASZCZ
 damski dla starszej osoby, jak nowy korzystnie do sprzedania. Wład. Dolina 3, I, lewo. rw 211

LEZANKA
 nowa, gobelinowa za 49 zł na sprzedaż. Grzybowski, Kopernika nr. 2. zdw 33 767

SKÓRKI
 futrzane, różne, lisy, kolnierz, obsady polecam tania. Wierzbicie 13, parter. zdw 33 893

SZPIPKI
 kłamy i kwiaty do sukien i kapeluszy sprzedaje tania „Alifa”, ul. Szkolna 10. zdw 33 901

DOM
 piętrowy, wolne 3 pokoje, kuchnia, duże podwórce, stajnie, chlewy, cena 13 000, wpłaty 7 000 zł, reszta na 6 lat wskazać Tomczak, Górna Wilda 67. zdw 33 882

PLATFORMA
 2½-cal., wóz 2-cal i wózki ręczne 2 i 4 kołowe na sprzedaż. Kranze Za Grobla 3/4. zdw 33 921/2

NARZEDZIA
 kowalsko-Slusarskie, kowadła, dynamo, wiertarki, imadło, nożyce do żelaza, aparat do spawania itd. sprzeda Siwka, Piątkowo, (Poznań). rw 150

SKRZYDŁO
 sprzeda tania Dom Ekspedycyjny Komisowy „Express”, właśc. Fr. Wilczyński, w miejscu, magazyna Tama Garbarska. Pw 2933-40.759

WAGA
 ctm. na 100 ctn., wozowa i motor benzynowy, 5 K. M. korzystnie do nabycia. Nowak, Swarzędz, ulica Zamkowa 5. zdw 33 900

DRZEWO
 opałowe I klasy, suche w szczytach i rżnięte dostarcza po cenie konkurencyjnej franco dom Leon Żurowski, skład drzewa, ul. Raczkińska 3/4 przy pl. Bernardyńskim. Telefon 10-87. Pw 2930-40.753

SAMOCHÓD
 dwuosobowy, typ nowoczesny, — marki „Amilcar”, 6/18 P. S. elektryczne oświetlenie, starter, za cenę 3 500 zł na sprzedaż. Zgłoszenia „Erg”, pl Działowy 7. rw 213

ŁOZKO
muszlowe, drewniane z materecem sprężynowym, dobrze utrzymane...

FOLWARK
130 morgi ziemi pszennej, zabudowania masywne, dom 6 pokoi przy stacji i szosie...

RESTAURACJA
z mieszkaniem na sprzedaż, Górna Wilda 13.

OBRAZY
oryg. znanych mistrzów oddam okazynie tania, Macioszczyk, Długa 3, IV.

PIECE
rury i kolumna poleca Magazyn Sprzętów Kuchennych, Głogowska 97, narożnik Kanakowej.

KAMIENICA
dwupietrowa, masywna, ogród, plac budowlany 2500 mtr. kwadr. na każde przedsiębiorstwo...

DOM
dwupietrowy w mieście, bardzo handlowe, 2 składy z mieszkaniami wolne przy najruchliwszej ulicy...

PLATFORMA
mało używana tania na sprzedaż, Potrawiak, Piekary 15.

SPODEK
tania na sprzedaż, Grochowe Łąki 7, I piętro, prawo, zdw 33 831

GOSPODARSTWO
prywatne, 55 morgi ziemi dobrej, dom 4 pokoje, z pełnymi żniwami...

RESTAURACJA
z mieszkaniem korzystnie na sprzedaż, Adres wskaże Kurjer zdw 33 841

GOSPODARSTWO
prywatne, 69 morgi przy mieście ziemia pszenna, budynki masywne, 2 konie, 3 bydlęta, 3 świni...

PIEKARNIA
pracownia piekarsko-cukiernicza piec nowy, 8 blach ze bezcen do oddania ewtl. piec sam na rozbiórke...

KUCHNIA
westfalska, przedwojenna, dobrze utrzymana tania do sprzedania, Kubiak, Luboń, zdw 33 861

ŁOZKA
metalowe, dziecięce i dla dorosł. w wielkim wyborze po znanych niskich cenach poleca L. Krause, Stary Rynek 25/23, obok Starego Ratusza.

WOZKI
dziecięce, sportowe i dla lalek poleca L. Krause, St. Rynek 25/23, rw 222

FUTRA
skórki wszelkiego rodzaju najtaniej poleca St. Burzyński, Hotel Britannia, pokój 24, zdw 33 872

PIANINO
czarne, krzyżowe, Skryta 8, III, lewo, zdw 33 875

KUPNA
skład kolonialny lub mniejsza restauracja, Oferty z podaniem ceny do Kurjera zdw 33 145.

KUPIE
używana dekoracja sceny Zgłoszenia Wojtasiak Wal. Zydowo, poczta Rokietnica, zdw 33 482

RUR
żelaznych oraz skrzących żelaznych poszukuje, Szefner, Łódź Kilińskiego 146

BRYLANTY
perły, złoto i srebro kupuje, płace najwyższe ceny Uwaga! Przymiśmo płace 2 000 zł i więcej za karat. B. Tarkowski, Poznań pl. Wolności 11 (pod filarami) Pw 2446-88.455

STARE SREBRO
złoto, brązy, kryształ, porcelana, broń, monety, platery i inne kupuje Antykwarjat Braci Piętro Aleje Marcinkowskiego 23 Pw 2450-39.33

OWOCE
wszelkie i warzywa kupuje. — Oferty Kurjer, filia Stary Rynek rw 191

KASY
rejestrującej, dobrze utrzymanej poszukuje celem kupna Oferty Kurjer, filia Stary Rynek rw 183

KUPIE
kamienie nowoczesna w dobrym położeniu, przy wpłacie 35 000 zł Łaskawe oferty Kurjer, filia St. Rynek rw 118

KUPIE
zaraz używana pościel i spodki dla służby, Zgłoszenia Kurjer zdw 33 703.

MOTOCYKL
nowoczesny za gotówkę kupie. — Oferty Kurjer zdw 33 668.

PIEC
gazowy, używany do łazienki kupie, Zgłosz. Kurjer zdw 33 671.

SYPIALNIE
dobrze utrzymaną i dywan pluszowy kupie, Oferty do Kurjera zdw 33 635.

KUPNO
okazyjne, Maszyną Singera (okrągłe czółenko), szkolny pulk dla dziecka, lustro (trumeau) 3 mtr. wysokie, leżanki, kanapy używane i nowe, łózka, stoly, Poznańska 46/48, parter, lewo, zdw 33 710

MAM
zbyt na większe partie korniszów, cebuli i owoców do Gdańska. Szczegółowe oferty proszę nadesłać do Kurjera zdw 33 612.

KUPIE
gaze w dobrym stanie na cylindry 9 mtr. 8, 9, 10 nr. Zgłoszenia do Kurjera zdw 33 692.

SKŁAD
kolonialny z mieszkaniem kupie, Zgłosz. Kurjer zdw 33 713.

KUPIE
sztuciec srebrny na 12 osób, używany, Zgłoszenia do Kurjera zdw 33 723

KUPIE
100-300 ctn. jabłek, Oferty do Kurjera, filia St. Rynek rw 208.

WAGE
na 500 kg. decymalna kupie nowa lub używana, Spieczne zgłoszenia do Kurjera zdw 33 709

UMYWALNIE
orzeczkowa, łożko metalowe, dywan jasny, używane lecz w dobr. stanie kupie, Zgłoszenia Kurjer zdw 33 889

POKOJ
meski, solidny, używany lecz w dobrym stanie kupie, Zgłoszenia Kurjer zdw 33 890

GARNITUR
klubowy, solidny, używany lecz w dobrym stanie kupie, Zgłoszenia Kurjer zdw 33 891

MAŁE
gospodarstwo z większymi ubikacjami bliżej Poznania kupi Schroeder, Mińska 4, zdw 33 2945

KAMIENICE
trzykondytorowa w Poznaniu, 12 lokatorów, mieszkania 4, 5 pokojowe, komfortowe, donosi 700 zł c. na 65 000, wpłaty 20 000, reszta 4 lata 8% rocznie sprzed. „Columbus”, Półwiejska 31, zdw 33 840

KAMIENICA
trzykondytorowa przy Matyjski, cena 90 000, wpłaty 35 000 zł sprzed. „Columbus”, Półwiejska 31, zdw 33 850

KAMIENICA
w Pobiedziskach o piętrze, masywna, stalnia, 2 morgi roli sprzed. wpłata do 3 000 zł, mieszkanie wolne, Wiza, Poznań, Wierzbiciele 48, zdw 33 877

PIENIADZ
na wartościowe realności w Poznaniu do 40 000 zł z wszelkimi pupilarnymi pewnościami przeważnie dewaluacji poszukuje. — Zgłoszenia Kurjer zdw 33 618.

POZYCZKI
300 zł poszukuje na spłaty miesięczne po 50 zł. Procent dobre obiadki przez pół roku i 15% gotówka. Oferty pod zdw 33 805

STARSA
pani, posiadaczka 2 kamienic, poszukuje współczelki z kapitałem 5 000 zł celem wybudowania pensjonatu w pięknej miejscowości kąpielowej, Teren budowlany już zakupiony. Oferty Kurjer pod zdw 33 760.

6 000 zł
wypożycze, Oferty Kurjer pod zdw 33 762.

HIPOTEKI
krótkoterminowa do 15 000 zł kupie, Zgłosz. Kurjer zdw 33 654.

1 000 zł
pożyczki poszukuje na gospodarstwo 150 morgowca. Procent podług umowy, Oferty do Kurjera zdw 33 640.

9 000 zł
przystąpi młody, energiczny bla-watnik do dobrze prosperującego przedsiębiorstwa jako współnik lub kierownik, Oferty do Kurjera zdw 33 714.

DO
sfinansowania produkcyjnej kopalni amortyzującej się do lat 3 poszukuje kapitalisty lub wejde w kontakt z bankiem, Potrzeba 10 000 dolarów na wysoki procent lub za 25 procent własności kopalni. Adresować do Kurjera pod zdw 23 342.

TYSIAĆ
dolarów zaraz wpłaci procentu za wypożyczenie na rok kwoty 5 000 \$ i zabezpieczy zwrot kapitału solidny przemysłowiec, posiadający obiekt wartości 50 000 \$, Oferty Kurjer zdw 23 344.

250 zł
wypożycza na miesiąc, Warunki do Kurjera zdw 33 728.

Z KAPITAŁEM
od 30-60 000 zł przyjmie bardzo poważna, bezkonkurencyjna fabryka udziałowca, współnika lub kapitalisty celem powiększenia. — Łaskawe zgłoszenia do Kurjera zdw 33 824

DO WYNAJĘCIA
2, 3, 4, 5, 6 pokojowe wskaże „Informator”, plac Nowomiejski nr 10a, Pw 2418-17.37

MIESZKANIA
2, 3, 4, 5, 6 pokojowe wskaże „Informator”, plac Nowomiejski nr 10a, Pw 2418-17.37

WYNAJME
cieple 3 pokoje, okolica Matyjski, częściowo umeblowane, elektryczność, używalność kuchni bezdymnej, inteligentnemu małżeństwu, Zgłosz. Kurjer zdw 33 743.

ODSTĄPIE
2 pokoje z kuchnią na parterze, nadające się na biuro, Łazarz, blisko dworca, Zgłosz. do Kurj. zdw 33 694.

2 POKOJOWE
umeblowane, komfortowe mieszkanie od listopada do maja do wydzierżawienia, Małżeństwo wyklucone, Oferty Kurj. zdw 33 672

MIESZKANIE
pokój z kuchnią od gospodarza wynajmie, Strzałkowski, Wielkie Garbary 32, zdw 33 866

MIESZKANIE
w Poznaniu 4 pokojowe z łazienką i pokojem dla służącej, solidnie odrestaurowane, dzierżawa zapłacona za 3 lata, z jadalnią w bardzo dobrym wykonaniu za 9 000 zł odstąpi zaraz, Zgłoszenia do Kurjera zdw 33 709

DOMEK
(willa) 3 pokoje, kuchnia, pół morgi ogrodu owocowego, 1½ morgi w Zabikowie wydzierżawie ewtl. sprzedam, Oferty Kurjer zdw 33 778

MIESZKANIE
9 pokojowe, komfortowe, parter, willa przy ul. Mickiewicza oddam bezpłatnie za udzielenie pożyczki 30-40 000 zł zabezpieczonej hipotecznie, Oferty Kurjer zdw 33 510

GOSPODARZ
odda frontowy pokój i kuchnię bez mebli za pożyczkę 3 000 zł, Oferty Kurjer zdw 33 832

MIESZKANIE
5 pokojowe z elektryką, gazem i komfortem na Łazarzu przy ul. Grotgera do odstąpienia, Oferty Kurjer zdw 33 867

MIESZKANIE
4 pokojowe, łazienka, w pobliżu parku Wilsona i 2 ginnazjów częściowo umeblowane oddam za zgodą gospodarza, Adres wskaże Kurjer zdw 33 884

SZUKA MIEZK.
MIESZKANIE
1 lub 2 pokoi, z meblami zaraz pożądana, Kromczyński, Aleje Marcinkowskiego 5, zdw 33 878/9

MIESZKANIE
nie mniejsze jak 2 pokoje z przynależnościami za 2 letnim czynszem zgóry, wprost od gospodarza poszukiwane, Zgłosz. Kurjer zdw 33 731.

POSZUKUJE
pokoiu z kuchnią lub tylko pokoiu małego od gospodarza, Oferty Kurjer zdw 33 633.

POSZUKUJE
mieszkania 2-3 pokojowego z kuchnią i łazienką, nie więcej II, piętra, na Łazarzu, Zgłoszenia do Kurjera zdw 33 693.

SZUKAM
2-4 pokojowego mieszkania z komfortem na Jeźcach, Plac dzierżawie 2-3 letnia zgóry, Pośrednicy wykluczeni, Łaskawe oferty proszę skierować do Kurjera zdw 33 675.

2-3
pokoi z kuchnią poszukuje, Czynsz zgóry, Zgłosz. Kurjer zdw 33 720.

POSZUKUJE
mieszkania 2 do 3 pokojowego wprost od gospodarza, Dzierżawie plac za rok lub 2 zgóry, Oferty Kurjer zdw 33 725.

MIESZKANIA
3 pokojowe poszukuje wprost od gospodarza, plac czynsz za 2 lata z góry, Zgłoszenia do Kurj. Pozn. filia Stary Rynek rw 209.

MŁODE
małżeństwo poszukuje pokoiu z kuchnią lub dwóch wprost od gospodarza za czynszem z góry. — Oferty Kurjer zdw 33 829

2, 3 LUB 4
pokoje, kuchnie poszukuje ewtl. z przejemem mebli, Oferty Kurj. zdw 33 844

POSZUKUJE
1-2 pokoi z kuchnią wprost od gospodarza za czynszem z góry, Oferty Kurjer zdw 33 851

POSZUKUJE
mieszkania 2-3 pokojow. wprost od gospodarza, Dzierżawie plac za rok z góry, Oferty Kurjer zdw 33 725

ZAMIANA MIEZK.
2 POKOJE
z kuchnią, balkonem, słoneczne, na Łazarzu zamienie na 3 pokoje z przynależnościami na Łazarzu lub Jeźcach, Oferty do Kurjera zdw 33 620.

MIESZKANIE
2 pokojowe zamienie na 3 lub 4 pokojowe za zwrotem kosztów przeprowadki. — Oferty do Kurjera zdw 33 656.

6 POKOJOWE
mieszkanie z przynależnościami na 4 Łazarz — Jeźce, Oferty Kurjer zdw 33 653.

ZAMIENIE
pokój i kuchnię na dwa lub trzy pokoje z kuchnią; plac za rok zgóry, Zgłosz. Kurjer zdw 33 661.

ZAMIENIE
mieszkanie 1 pokój i kuchnię, w śródmieściu, na 2 lub 3 pokojowe Jeźce, Oferty Kurjer zdw 33 711.

SKŁAD
kolonialny przy Górnej Wildzie z mieszkaniem 3 pokojowym zamienie na 2-3 pokojowe mieszkanie z dopłatą, Oferty Kurjer zdw 33 771

ZAMIENIE
3 pokojowe mieszkanie z wygodną I piętro w Grudziądzu na takiż w Warszawie, Oferty Grudziądz. „Par” nr. 711, Pw 2928 69.113

POKOJ
pokój z kuchnią, portjerstewem na takie same lub 2 pokoje, Oferty Kurjer zdw 33 885

POKOJE UMEBL.
DLA
2 panów pokój umeblowany, blisko dworca i poczty, telefon do dyspozycji, wynajmie Gąsiorowskich 10, II, zdw 33 452

POKOJ
małego, skromnie umeblowanego poszukuje urzędnik państwowy, Oferty z podaniem ceny Kurjer zdw 33 613

POKOJ
małego, skromnie umeblowanego poszukuje urzędnik państwowy, Oferty z podaniem ceny Kurjer zdw 33 613

POKOJ
małego, skromnie umeblowanego poszukuje urzędnik państwowy, Oferty z podaniem ceny Kurjer zdw 33 613

POKOJ
małego, skromnie umeblowanego poszukuje urzędnik państwowy, Oferty z podaniem ceny Kurjer zdw 33 613

POKOJ
małego, skromnie umeblowanego poszukuje urzędnik państwowy, Oferty z podaniem ceny Kurjer zdw 33 613

POKOJ
frontowy przy ul. Fr. Ratajczaka z elektrycznym oświetleniem zaraz lub 15. do wynajęcia bez pościeli, Adres wskaże Kurjer zdw 33 136.

POKOJ
umeblowany dla 2 panów zaraz do wynajęcia, Mostowa 15, IV, lewo, zdw 33 768

POKOJU
ładnie umeblowanego, słonecznego z bardzo dobrym utrzymaniem. — Najchętniej u samotnej pani poszukuje panią zaraz, Zgłoszenia Kurjer zdw 33 390

POKOJ
duży na I piętrze na Łazarzu, z oddzielnym wejściem, elektryka i centralnym ogrzewaniem oddam osobie mogącej udzielać lekcji muzyki i francuskiego, Wyczerpujące oferty z opisem świadectw i podaniem referencji do Kurjera zdw 33 532

2 POKOJE
(salonik i sypialnia) natychmiast wynajmie panu, E. D. Towarowa 21, I. (dom obok Hartwiga), zdw 33 551

STUDENTKĘ
z pełnym utrzymaniem przyjmę, Ratajczaka 19, II, zdw 33 784

PRZYJMĘ
pana na pokój zaraz, Napierala, Za Bramką 5a, zdw 33 744

SYMPATYCZNY
ciepły, balkonowy pokój umeblowany wynajmie, Chelmońskiego 10, I, prawo, zdw 33 745

WYNAJME
pokój jednemu lub dwóm panom od 15. 10. Mostowa 32, III, pr., lewo od 4-6, zdw 33 764

POKOJ
umeblowany wynajmie, Skarbowska 15, II, lewo, front, zdw 33 755

POKOJ
czysty, oddzielny zaraz lub później, Kopernika 3, IV, prawo schody, zdw 33 619

POKOJ
oddam dwóm panom, Elektryczność, Chelmońskiego 4, parter, prawo, zdw 33 609

POKOJ
umeblowany dla 2 panów do wynajęcia, Gąsiorowskich 12, I, p., prawo, zdw 33 660

POKOJ
słoneczny na 2 osoby wynajmie. — Wielkie Garbary 5, front, I pr., prawo, rw 204

ŁADNY
frontowy pokój, chętnie z utrzymaniem od 1 października wynajmie, Reflektuje na osoby spokojne i inteligentne, Aleje Marcinkowskiego 2, III, lewo, Of. Ogł. dać można od 12-17, zdw 81 241

POKOJ
z utrzymaniem dla akademików, (akademicko) wydzierżawie, Ul. Słowackiego 37, II, lewo, zdw 33 772

POKOJ
dla dwóch osób zaraz, Nowy Rynek 13, parter, prawo, Pw 2921-40.751

POKOJ
umeblowany wolny, Małeckiego nr. 35, wysoki parter, zdw 33 804

SIKROMNE
panienki na wspólny pokój z utrzymaniem lub bez przyjmę, Pościel własna, Kopernika 7, I, zdw 33 815

POKOJ
wspólny dla pana, Wierzbiciele nr. 55, II, prawo, zdw 33 822

POKOJ
przy inteligentnej rodzinie z utrzymaniem dla studentki najchętniej ze wsi, Wskaże Kurj. zdw 33 846

POKOJ
umeblowany z utrzymaniem na 2 osoby wynajmie, Skarbowska 17, parter, prawo, zdw 33 847

POKOJ
umeblowany z centralnym ogrzewaniem, oddzielnym wejściem zaraz do wynajęcia, Grotgera 3, mieszkanie 10, zdw 33 862

POKOJ
umeblowany młodemu małżeństwu wynajmie zaraz, Gdzie wskaże Kurjer, filia Stary Rynek rw 217

POKOJ
dla inteligentnego pana zaraz. — (elektryczne światło), Plac Bernardyński 1 a, III, zdw 33 864

POKOJ
z utrzymaniem dla studentki, fortepian, Ul. Słowackiego 38, parter, lewo, Zgłoszenia od 3-5, zdw 33 870

PANIENKI
na stancje, miesięcznie 16 złotych przyjmuje Dux, Półwiejska 26 a, zdw 33 873

POKOJ
umeblow., ładny, nie drogi, przy lepszej rodzinie zaraz lub później wolny, Czaikowska, ul. Różana 23 zdw 33 593

LEKARZOWI
2-3 elegancko umeblowane pokoje, blisko Parku Wilsona oddam z utrzymaniem kuchni lub bez. — Adres wskaże Kurjer zdw 33 934

SZUKA POKOJU
POSZUKUJE
sie dwóch próżnych pokoi ewentl. jednego dużego dla solidnego małżeństwa, Napierala, Mylna 2, II, zdw 33 350

MAŁŻEŃSTWO
poszukuje próżnego pokoiu z utrzymaniem kuchni, Oferty Kurjer zdw 33 622.

POKOJU
małego, skromnie umeblowanego poszukuje urzędnik państwowy, Oferty z podaniem ceny Kurjer zdw 33 613

PROŻNEGO
pokoiu poszukuje urzędnika. — Zgłosz. Kurjer zdw 33 750.

POKOJU
szuka książkowa, śródmieście. — Kurjer zdw 33 636.

POKOIKU
skromnego, w Jeźcach poszukuje inteligentny młodzieniec, Zgłosz. Kurjer zdw 33 695.

PANIENKA
poszukuje skromnego pokoiu w centrum, nie więcej 20 zł, Oferty Kurjer zdw 33 699.

POKOJU
sauks pan, Kurjer zdw 33 676.

POKOJU
umeblowanego z utrzymaniem kuchni poszukuje zaraz młode małżeństwo, Oferty Kurjer zdw 33 709.

STARSA
pani poszukuje dużego, próżnego pokoiu, Zgl. do Kurj. zdw 33 717.

1 LUB 2
pokoi umeblowanych lub próżnych z utrzymaniem kuchni poszukuje od 15. 10. bezdymne, inteligentne małżeństwo, nie więcej I piętra, Zgłosz. Kurjer zdw 33 715.

2 PANÓW
poszukuje sypialni i gabinetu, umeblowanych w okolicy pl. Nowomiejskiego, Zgłoszenia z podaniem ceny do Kurjera pod zdw 33 764

PANIENKA
poszukuje pokoiu z utrzymaniem lub bez w śródmieściu, w inteligentnej rodzinie, Zgłoszenia z podaniem warunków do Kurjera zdw 33 828

POKOJU
niekierującego w śródmieściu zaraz poszukuje zubożowiec, Oferty Kurjer zdw 33 845

STUDENT
poszukuje solidnego pokoiu na Jeźcach lub w śródmieściu, Zgłoszenia Kurjer zdw 33 753.

LOKALE
WARSZTAT
do wynajęcia zaraz, Poznańska nr. 49, zdw 32 798

LOKALU
przemysłowego wprost od gospodarza poszukuje, Oferty z ceną przyjmuję Kurjer zdw 33 056

LOKAL
wielkie okno wystawowe wraz z urządzeniem każdej chwili do objęcia, „Como”, Wrocławska 6, rw 194

UBIKACJI
na warsztat mechaniczny poszukuje, Adres Kurjer zdw 33 825/6

POTRZEBNY
lokal na pracownie — pojedynczy okolica śródmieścia, elektryczność, nie wysoko, może być oficyna. — Kurjer zdw 33 746.

WIELKA
piwnica wynajmie, Półwiejska 2, zdw 33 796

DZIERŻAWY
DOM
mieszkalny w dobrym położeniu, z ładnym ogrodem owocowym, w mieście powiatowym, przeszło 8000 mieszkańców, z powodu wyjazdu z dniem 1. 11. do wydzierżawienia, Zgl. do Kurjera zdw 33 752.

OSOBISTE
OSTRZEŻENIE
Za długi żony mej Zofii nie odpowiadam, Aleksander Kwiatkowski, zdw 33 853

ZGUBY
ZAGINAŁ
mały, czarny pincezetek, do oddania za nagrodą 50 zł. Wiadomość uprasza się pod nr. tel. 69-43 zdw 33 325

ZAMIENIONA
walizka w Poznaniu przy pociągu wieczornym ze Zbąszynia w dniu 4 9. jest do odebrania za zwrotem własnej, Wiadomość Grzymkowska „Kraaków ul. Syrokonii 9, zdw 33 291

ZGUBIŁEM
papiery wojskowe na nazwisko Marjan S...owski, które unieważniam, jpw 7047/8.

PORTFEL
z gotówką 300 zł i 22 dolary, weksel podpisany na 150 zł z nazwiskiem Walerjan Punkciński, Poznań, Wielkie Garbary i wykaz osobisty na nazwisko Jan Zyczyński, Poznań, Szewska 1, skradziono na stacji Strzałkowskiej, Uprasza się o zwrot pod powyższym adresem, rw 213

ZGUBIONO
dnia 4. 10. torebkę damską, czarną, idąc ulicą Graniczną w stronę dworca Łazarskiego, Łaskawego znalazcę uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem, Bartlewicz, ul. Półwiejska 23, zdw 33 958

ROZMAITE
PANIE!
Przerabiam kapelusze wedl. najnowszych żurnali, także nowe na składzie, Mistrzynie stroju, Wrocławska 24, II, zdw 83 802/3

SPOSOBNOŚĆ
zaniesienia się w najlepszym towarzystwie psuje często ubiór — Nie zawiedzie się kto ubiera się u Seweryna Roemera Salon mód damskich i męskich Szewska 12, Wykonuje także naprawy oraz nowe futra po cenie bezkonkurencyjnej Pw 2442/3-58.110/11

PLUSKWIY
wszelkie domowe robotwo wtypla według najnowszej techniki Specjalny Zakład Kurka

OBUWNIK lat 31 zapozna panne ewtl. młodą wdówkę Cel matrymonialny. — Zgłosz. Kurjer zdw 33 696.

NAUKA

KTO udzieli lekcji gry na wiolonczeli, najchętniej w domu na Łazarzu? Oferty Kurjer zdw 33 864

M-me DYGAŁ-ZAKRZEWSKA Parisienne diplômée a repris ses leçons après les vacances. (Préparation au baccalauréat) s'adresse Ogródowa 12 — au fond de la cour 2 étage a droite — de 2 a 4. — zdw 32 647

UDZIEŁAM lekcji robotek i klockowania. — Głogowska 77. I. lewo. — zdw 33 224

PRYWATNIE udziela stenografii polskiej i niemieckiej. Knaflowska, Kantarka 1. — zdw 33 395

PÓŁROCZNE kursy handlowe rozpoczynają się 15 października w lokalach szkolnych w Śródmieściu. Absolwenci otrzymują zaraz po ukończeniu kursu posady. Opłata 15 zł. Zgłoszenia od 2-4 w kancelarii przy Fabrycznej 35 a. — zdw 33 335/6

MALARSTWO i rysunek lekcje w kursie, także prywatnie (ziwa, kwiaty i martwa natura), dla dzieci szkolnych kurs zdobnicstwa. Dora Mukulowska, mal-art., ul. Wyspiańskiego nr. 1. II. — zdw 33 428

KTÓRA pani marszantka przyjmie paniennkę w naukę z dopłatą. Oferty Kurjer zdw 33 634.

ANGIELSKIEGO francuskiego lekcji poszukuje w rodzowitym nauczycielu, władającym polskiem. Ceny do Kurjera zdw 33 624.

FRANCUSKIEGO języka i konwersacji, również polskiego w wyższym zakresie (literatura, pisownia, wysłownienie, deklamacja, gospodarstwo domowe, savoir-vivre) udziela tania prywatnie Oferty do Kurjera zdw 33 651.

AKADEMIK udziela sumiennie pomocy naukowej. Zgl. Kurjer zdw 33 685.

STUDENTKA poszukuje korepetycji. Specjalność języki (bez angielskiego). — Zgłoszenia Kurjer zdw 33 657.

FRANCUSKIEGO lekcji oraz korepetycji udziela gruntownie rutynowana nauczycielka. Halicka, Wyspiańskiego 4. II. piętro, lewa strona. — zdw 33 677

MATEMATYKI do matury udziela tania. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 637.

LEKCYJ wieczorowych niemieckiego poszukuje. Kurjer zdw 33 708.

LEKCYJ udziela języka niemieckiego, matematyki, historii i geografii. Zgl. Kurjer zdw 33 726.

KSIĄŻKOWOSCI stenografii udziela Kromczyńska, Ogródowa 16. — zdw 33 814

STUDENT filozofii udzieli korepetycji. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 33 818

KTO z pp. drogerzystów przyjmie w Poznaniu ucznia egzaminowanego w praktyce? Łaskawe zgłoszenia pod zdw 32 544

KOREPETYCYJ i lekcji muzyki gruntownie udziela. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 876

MUZYKA

PRZYJME jeszcze kilka początkujących do lekcji gry na fortepianie. Szewska 14. II. prawo. — zdw 32 902

UDZIEŁAM lekcji gry na wiolonczeli i fortepianie. Zabska, Stroma 2, Wilda zdp 32 936

DYPLOMOWANA (fortepian), cierpliwa, lekcja 1 zł. Oferty Kurjer zdw 33 756

SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 50 słów w tej rubryce obciążamy po jednej trzeciej cenie drobnych

EMERYTOWANY wojskowy z zawodu kupiec, 66-letni przez 15 lat posiadał własny skład, a ostatnio był kierownikiem magazynów i warsztatów, poszukuje posady. Znajomość języka polskiego i niemieckiego. — Może złożyć kaucję. Referencje jaknajlepsze. Zgłoszenia Kurjer jw 7043

NAUCZYCIELKA rutynowana wychowawczyni, posiadająca języki francuski i niemiecki poszukuje posady lub lekcji ewtl. za pokój lub obiad. — Zgłoszenia do Kurjera zdw 32 981

ZALUŻE wszelkiego rodzaju wykonuje nowe oraz naprawuje. Przy ciężko wciągających się założę aparat ułatwiający wciąganie. Specjalista Liebig, Chwaliszewo 39. — rw 199

MŁODY ekspedjent z branży kolonialnej, win, wódek z dobr. świadectwami poszukuje posady. Oferty do Kurjera zdw 33 597.

KASJERKA z kancją 1000 zł szuka posady lub jako ekspedientki. Oferty Kurjer rw 134. filia Stary Rynek

BIURALISTKA starsza, obeznana z korespondencją, posiadająca języki francuski i niemiecki, pisząca biegle na maszynie poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera zdw 32 980

ELEKTROMONTER starszy, — długoletni fachowiec — kierownik wiekszych zakładów budowlanych i elektrycznych, stalego zmiennego prądu, linii powietrznej — kabla instalacji siły — światła szuka stalego zajęcia. Oferty „Par”. Aleje Marcinkowskiej, II pod 55.112. Pw 2854-55.112

KSIĄŻKOWA kasjerka znajduje się w krytycznym położeniu poszukuje jakiegokolwiek posady biurowej. Zgłosz. Kurjer zdw 14 934

POMOCNIK gastronomiczny z dobrymi świadectwami poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer zdw 33 147.

GOSPODYNIA kucharka, w średnim wieku, z dobrymi świadectwami, poszukuje posady zaraz na probostwo lub majątek. Zgłoszenia do Kurjera zdw 33 335.

NAUCZYCIELKA z pozwoleniem rządowym poszukuje posady od 1 listopada. Zgl. Kurjer zdw 33 534.

ELEKTROMECHANIK (nawijacz) poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera pod zdw 33 256.

KRAWCOWA poleca się do wyrobu wszelkich kostiumów płaszczy, sukien damskich i dziecięcych w domu i poza domem. G. Sombrowska, Poznań, Górna Wilda 36. — zdw 33 250

NAUCZYCIELKA z pięcioletnią praktyką szkoły powszechnej poszukuje posady do dzieci. Oferty Kurjer zdw 33 293.

ZAWODOWY rolnik poszukuje samodzielnego prowadzenia gospodarstwa z kaucją. — Łask. zgłoszenia Kurjer zdw 33 296.

POSZUKUJE miejsca portiera; jestem obeznany z centralnym ogrzewaniem, wykonam mniejsze naprawy, znam się na okrodnictwie. — Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 33 297.

SŁUŻACA z gotowaniem, dobrymi świadectwami poszukuje pracy. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 301.

SAMODZIELNA dyplomowana strojarka i krawcowa poszukuje zaraz posady. Oferty upraszam do Kurjera Pozn. — zdw 33 343.

SŁUŻACA uczciwa, pracowita poszukuje posady od 15-go z prasowaniem sztywnej bielizny. Oferty Kurjer zdw 33 339.

PODROŻUJĄCY przyjmie artykuł dla branży obuwia. Zgl. Kurjer zdw 33 321.

KSIĄŻKOWY z dobrymi referencjami poszukuje miejsca za małym wynagrodzeniem. Zgłosz. Kurjer zdw 33 338.

STUDENTKA wydziału humanistycznego poszukuje korepetycji w zakresie szkół średnich. Zwierzyniecka 8, II. I. — zdw 33 433

KRAWCOWA wykonuje elegancko i gustownie suknie od 8. kostiumy i płaszcze od 18 zł. Skarbowa 15, parter, lewo. — zdw 33 603

Z KAUCJĄ 500 zł szofer-słusarz poszukuje posady zaraz lub od 15. 10. Zgłoszenia Walenty Lewandowski, Górna Wilda 52. — zdw 33 544

RUTYNOWANA krawcowa poleca się w domu i poza dom. Tylicka, Patrona Jackowskiego 19, dom ogrodowy, I. — zdw 33 887/8

INWALIDA wojenny, krawiec, wykonuje wszelką garderobę męską i dziecięcą po cenach bardzo przystępnych. Tow. Pomocy Inwal. Wojeńnym poleca zwracać się do Jana Krzeszkowskiego w Poznaniu, ul. Górna Wilda 111, III p, w podwórzu. — zdw 33 641/2

HANDLOWIEC korespondent polsko-niemiecki, znający dokładnie ekspedycję przyjmie posadę. Zgłosz. Kurjer zdw 33 783.

INTELEGTNNA paniąka poszukuje posady kasjerki lub samodzielnej ekspedientki z kaucją. Oferty św. Józefa 3 I. piętro, prawo. — zdw 33 740

KRAWCOWA przyjmuje garderobę damską i dziecięcą. Grobla 19, V wejście, parter, lewo. — zdw 33 741

SIEROTA z dobrymi świadectwami poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer zdw 33 751.

STARSZY inteligentny mężczyzna, kawaler (zdrowy), o nieposzlakowanej przeszłości, przyjmie zaraz jakiegokolwiek zajęcie (dzikielowiek), stale albo czasowo. Bardzo chętnie dołączy się do gospodarstwa lub przy sklepie. Świadectwa szkolne ma wzorowe. Wymagania bardzo skromne. Adres: Trzeźniowski, poczta Iwonicz (Malopolska), zdw 33 749

INTELEGTNNA paniąka prosi o jakakolwiek posadę biurową w mieście lub na wsi. Łask. zgłoszenia proszę zwracać do Kurjera zdw 33 747.

BIURALISTKA z szkoła handlowa, kilkoletnią praktyką, pisząca biegle na maszynie, z stenografią niemiecką, biegle w księgowości, języku polskim i niemieckim, poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 33 617.

DZIEWCZYNA z porządnej rodziny poszukuje posady do 1-2 dzieci. Oferty Kurjer zdw 33 613.

INTELEGTNNA panna, lubiąca dzieci, znająca szycie, chętnie pomoże przy gospodarstwie, szuka odpowiedniej posady. Łask. zgłoszenia Kurjer zdw 33 608.

GOSPODYNIA kucharka, pierwszorzędną i pokojowa z dobrą obsługą poszukuje posady od 15. 10. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 607.

KANCELISTA poszukuje posady. Zgłosz. Kurjer zdw 33 627.

BIURALISTKA maszynistka, dzielna poszukuje natychmiast zajęcia. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 623.

OGRODNIK lat 24, kawaler, obznajmiony dobrze z zawodzie, specj. szkółkarstwo, poszukuje zaraz posady. Łask. zgłosz. Kurjer zdw 33 702.

POKOJOWA znająca obsłużyć i cokolwiek szycie, poszukuje miejsca na wieś do dworu od 1. 11. Oferty Kurjer zdw 33 704.

INTELEGTNNA panna, sierota, z średnim wykształceniem, pięcioletnią praktyką nauczycielską, prosi o jakakolwiek posadę. Łaskawe oferty Kurjer zdw 33 667.

SZOFRER kowal-maszynista, egzaminowany pałac, kawaler, z kilkoletnią samodzielną praktyką maszynową, na dotąd niewypowiedzianej posadzie, poszukuje posady. Zgłosz. Kurjer zdw 33 654.

SŁUŻACA umiejąca gotować, prac i prasować sztywną bieliznę poszukuje posady od 15. 10. Oferty Kurjer zdw 33 697.

UCZUWY robotnik, dobrze polecony, poszukuje stałej posady, najchętniej w składzie. — Łask. zgłoszenia do Kurjera zdw 33 662.

KRAWCOWA z egzaminem, paniąka z lepszego domu, wyjedzie na dłuższy czas do szycia na prowincję, najchętniej do dworu. Zgłosz. do Kurjer zdw 33 663.

NAUCZYCIELKA znająca również pielęgnowanie chorych i gospodarstwo domowe, poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer zdw 33 643.

MŁODZIEŻNIC poważy i uczciwy, lat 23, szuka miejsca w pałacu, restauracji lub t. p., gdzie mógłby się wyczuć na służącego. Adres wskaże Kurjer zdw 33 645.

SZYJE ceruje bieliznę, przerabiam rzeczy także meskie. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 649.

INTELEGTNNA osoba poszukuje posady do dzieci. Może udzielać początkujących lekcji. Posiada dobre świadectwa, chętnie wyreczy w gospodarstwie domowym. Oferty do Kurjera zdw 33 652.

UCZEN syn uczciwych rodziców, z skończoną szkołą wydziałową, szuka posady ucznia mechanicznego, zerskiego. Zgłoszenia do Kurjera zdw 33 633.

CZELADNIK piekarski, który pracował przy piecu, poszukuje zaraz posady. — Staszak, Główniecki, Poznań I. — zdw 33 713

SZOFRER kawaler, trzeciwy i sumienny poszukuje posady od 15. 10., najchętniej prywatnie. Miejscowość obojętna. Łask. zgłoszenia Kurjer zdw 33 719.

WIEJSKA dziewczyna, zdrowa, silna poszukuje posady. Adres wskaże Kurjer zdw 33 801

Najszlachetniejszy krem toaletowy

DO NABYCIA W APTEKACH, DROGERIACH I PERFUMERIACH

Pw 2727-39,173

PANIENKA inteligentna, z 5 letnią praktyką handlową, dokładnie obeznana z księgowością amerykańską, dobra maszynistka szuka zaraz jakiegokolwiek posady. — Kurjer zdw 33 721.

SZUKAM zajęcia jako pokojowa u starszej, samotnej osoby zaraz lub 15. 10. Przybyła, Waly Kościuski 4. — zdw 33 724

STENOTYPISTKA biegle, stenografia polska, niemiecka poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 763

POMOCNIK z branży kolonialnej z kancją szuka posady. Zgłoszenia do Kurjera, filia Stary Rynek rw 203.

KRAWCOWA dobra na wszelką garderobę damską i dziecięcą poleca się poza dom i na wyjazd, Brzeskwiniewicz, Poznańska 52. — zdw 33 773

SIEROTA z szyciem poszukuje jakiegokolwiek pracy zaraz lub od 15. Oferty do Kurjera zdw 33 775

KRAWCZYNI na wykwalifikowaną garderobę damską i bieliznę poleca się w domu. Skarbowa 15, parter, lewo. — zdw 33 777

KUCHARKA gospodyni poszukuje z powodu zamknięcia letniska posady w zamkniętym domu lub interesie. Głogowska 70, III piętro, prawo. — zdw 33 779

500-700 zł złożyć kaucję za otrzymanie posady inkasenta magazyniera, z zawodu ogrodnik. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 780

OGRODNIK żonaty, w średnim wieku, z dobr. poleceniami poszukuje posady zaraz lub później. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 781

STARSHA panna zaufana przyjmie posadę do starszego pana. Oferty Kurjer zdw 33 782

CZELADNIK krawiecki szuka posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 784

KRAWCOWA wykonuje wszelką garderobę damską i dziecięcą oraz wszelkie przeróbki, przyjmuje pracę w domu i poza dom. Wtorkowska, Ratajczaka 9, II. — zdw 33 793

PANNA chętna do pracy pragnie przyjąć od 1 listopada posadę jako elektryczka przy starszej pani w dworze. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 792

POSŁUGACZKA chętna, uczciwa poszukuje zajęcia zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 798

250 zł hafty ręczne białe i kolorowe po cenach przystępnych. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 817

PANOWIE drogerzyści, — który z kolegów przyjmie syna mego, lat 17, 4 kl. gimn. do swej drogerji jako ucznia. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 819

EKSPEDJENTKA branży bławatnej i towarów krótkich, biegle w swym zawodzie poszukuje posady z małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer zdw 33 834

SŁUŻACA z dobrymi świadectwami przyjmie posadę u bezdzietnego małżeństwa od 15. 10. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 839

GOSPODYNIA kucharka, z dobrymi świadectwami przyjmie posadę od 15. 10. na probostwo lub we dworze. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 840

SŁUŻACA poszukuje zajęcia w inteligentnym domu zaraz z gotowaniem i praniem. Oferty Kurjer zdw 33 880.

CIEŚLA znający stolarstwo poszukuje pracy. Zgłosz. Kurjer zdw 33 874

POSZUKUJE dla mojej córki, lat 19, posady do dzieci. Zna się cokolwiek na szyciu, prasowaniu ewtl. do kuchni do pomocy gospodyni, najchętniej w majątek, jest skromna, porządek lubiąca. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 33 938

BIELIŻNIARKA poszukuje pracy poza domem, 2 zł dziennie. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 880

PANNA z porządnej rodziny poszukuje zaraz posady kucharki lub gospodyni u samotnego pana. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 892

SŁUŻACA sierota, z 4-letnimi świadectwami, bardzo uczciwa do wszystkich, poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia Nowak, Szwajcarska 17. — zdw 33 853

SŁUŻACA do wszystkiego poszukuje posady od 15. 10. Oferty Kurjer pod zdw 33 451.

PANNA inteligentna, średnich lat, znająca doskonale krawiecczynę i gospodarstwo domowe poszukuje posady wyreczytelki lub bony. Wymagania skromne. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 044

LEPSZY rzemieślnik poszukuje portjerstwa z prowadzeniem centralnego ogrzewania w willi lub lepszej realności lub portjerstwa bez prowadzenia ogrzewania — Oferty Kurjer zdw 33 679.

KRAWCOWA Mogę polecić w domu pilną i skutną, specjalność: płaszcze, suknie, a także dziecięcą. Zgłosz. Niegolewskich 8, II u p. Koncel. — zdw 33 265

MASZYNISTKA bardzo biegle szuka posady. Zgl. Kurjer zdw 33 002

OD 15. 10. poszukuje osoba skromna, obowiązkowa posady na wsi do wyreczenia pani domu lub do dzieci. Miejscowość obojętna. Zgłosz. do Kurjera zdw 33 261

UCZCIWA służąca poszuk. posady do wszelkiej pracy domowej z gotowaniem zaraz lub od 15-go. Zgłoszenia do Kurjera zdw 33 251.

STARSHA kucharka poszukuje posady do samotnego pana lub do bezdzietnego małżeństwa. Oferty Kurjer zdw 33 299

SŁUŻACA uczciwa i pracowita, do wszystkiego z gotowaniem poszukuje posady zaraz lub od 15. 10. Oferty Kurjer zdw 33 288

PANIENKA dobrze polecona przyjmie posadę inkakolwiek może być do dzieci. Zgłoszenia do Kurjera zdw 33 584

SZUKAM posady jako woźnica lub do prac składowych. Jestem z zawodu stangretem. Oferty Kurjer zdw 32 608

SZOFRER kawaler, dobrze polecony, obznajmiony z elektrycznością, który w wolnych chwilach może się zająć ledowaniem akumulatorów i reparacją świateł elektrycznych poszukuje posady zaraz lub od 15 — Oferty Kurjer zdw 32 769

BUDOWA naprawa pieców, wybór kafłowych pieców przenośnych, Mlich, Dolna Wilda 21. — zdw 32 644

BIURALISTKA pisząca biegle maszyną, obeznana z księgowością poszukuje posady. Okolica obojętna. Oferty do Kurjera zdw 32 618

100 zł otrzyma, kto wskaże zredukowanemu urzędnikowi bankowemu jakakolwiek posadę. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 983

POKOJOWA z pierwszorzędną obsługą poszukuje miejsca ewtl. do wszystkiego z gotowaniem Oferty Kurjer zdw 32 574

PANIENKA poszukuje pracy haftuje, szyje drobniejsze rzeczy i mierzkuje. Cena przystępna według umowy. Kramarska 17. I. lewo. — zdw 33 554

WOLNE MIEJSCA

UCZNIJA syna uczciwych rodziców przyjmie się zaraz do składu kolonialnego i wyszynku. Zgłosz. Kurjer filia Stary Rynek rw 182

APTEKA pod „Lwem” Królewska Huta poszukuje rutynowanego, poleconego współpracownika dw 2220

ZIELONA apteka w Wejherowie poszukuje zaraz lub od 1. 11 1926 r. rutynowanego, dobrze poleconego magistra i pomocnika aptekarskiego po pierwszym egzaminie. Oferty z podaniem referencji proszę nadesłać do Zielonej Apteki Wejherowo (Pomorze) dw 2428

WRACOWANA siła pomocnicza poszukuje od 1. 11. 26 Apteka-Drogerja, Rycyzwól. — zdw 33 243

DROGERZYSTA młodszego poszukuje zaraz Referencje Kostrzyn. Zgłoszenia Ratajczaka 18. J. Makowski. — zdw 33 389

SŁUŻACA uczciwa i pracowita, z dobrimi świadectwami potrzebna. Zgłoszenia Stary Rynek 45, parter, — winiarnia rw 216

KRAWCOWA samodzielną potrzebna. — Adres wskaże Kurjer zdw 33 897

SZEWCÓW do warsztatu i poza domem na damską pasową robotę przyjmie zaraz J. Rybelski, Poznań, Za Bramka 7. — zdw 33 868/9

SŁUŻACA przychodnia potrzebna. Ratajczaka 19. II. — zdw 33 735

POTRZEBNA zaraz inteligentna, młodsza paniąka do dzieci. Reflektuje się tylko na silę bezwzględnie solidną mającą zamiłowanie do dzieci i znająca się na szyciu. Zgłoszenia Kurjer Pozn. — zdw 33 738.

POSZUKUJE się zaraz doskonalej masażystki na wieś. Zgl. Kurjer zdw 33 748.

DZIEWCZYNA potrzebna na cały dzień na posługę zaraz. Półwiejska 9b, I. piętro. — zdw 33 750

MŁODY pomocnik szwajski może się zaraz zgłosić na „Środmiej” prace. Karłowicki, Debiec 2. — zdw 33 611

POSZUKUJE zaraz podróżującego na miasto, dobrego sprzedawcę zaprowadzonego w składach spożywczych, na prowizję. Oferty do Kurjera pod zdw 33 605.

ORGANISTA egzaminowany, samotny, dyrygent chóru zaraz potrzebny. Proszona Świerczyńska p. Osieczna, powiat Leszno. — zdw 33 666

350 zł pensji miesięcznie otrzyma każdy wszędzie, obejmując posadę. — Zgłoszenia: Nowogrodzki, skrzynka pocztowa nr. 8. Załączyć portu na odpowiedź. — zdw 33 665

POTRZEBNA zaraz lub później pokojówka, która musi bieliznę prasować i także inne prace domowe wykonywać. Zgłoszenia: Majątek Wola, p. Pelplin (Pomorze). — zdw 33 664

SZOFRER z kaucją 300 zł na dorózkę samochodową zaraz potrzebny. Zgłosz. Kurjer zdw 33 639.

SŁUŻACA wiejska potrzebna zaraz ewentl. od 15. 10. A. Walkiewicz, Wrocławska 40. — zdw 33 690

POTRZEBNA służąca do wszystkiego zaraz z gotowaniem. Restauracja, Jasna 12. — zdw 33 691

POTRZEBNA służąca z kompletnym gotowaniem, praniem i do wszelkich prac domowych zaraz. Tylko z dobrimi świadectwami się uwzględnić. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 655.

SŁUŻACEJ umiejącej gotować, do wszelkich prac domowych poszukuje samotny rzemieślnik. Oferty Kurjer zdw 33 673.

KUCHARZ potrzebny zaraz. Restauracja „Oaza”, Rynek Jeżycki. — zdw 33 648

CZELADNIK piekarski, młody, umiejący przy piecu pracować, potrzebny zaraz. Wiatr. śrem. Mostowa 250. — zdw 33 705

POSŁUGACZKA na cały dzień może się zgłosić. Piotra Wawrzyńska 6, I. — jw 7061

FRYZJERA na soboty stale potrzebuje. Ulica Szamarzewskiego 10. — jw 70